

Op te bergen
in de band van
15 december 2004

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

---

van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie

---

gehouden op 24 november 2004

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Vaststelling van de agenda	2
Verslag vergadering 13 oktober 2004	2
Ingekomen stukken	2
Rondvraag	2
IPO-aangelegenheden	3
Brief van GS van 29 juli 2004, kenmerk 27/6.9/200400664, inzake Notitie openbare orde en veiligheid (OOV) in Drenthe	3
Rechtmatigheid en accountantscontrole 2004; statenstuk 2004-166	6
Provinciale investeringsbijdrage aan de gemeente Emmen voor multifunctioneel stadion Meerdijk; statenstuk 2004-162	8
Wijziging Legesverordening provincie Drenthe 1998	18
Ontbinding en vereffening IZR-regeling; Statenstuk 2004-168	18
6e wijziging begroting 2004; statenstuk 2004-157	18
Brief van GS van 1 september 2004, ken- merk 22/6.1/2004005077, inzake informatie- plicht	18
Brief van GS van 13 oktober 2004, kenmerk 42/6.21/2004009195, houdende beantwoording vragen ex artikel 41 RvO van het lid de heer H. Holman, inzake financiële deelname van de Waterleidingsmaatschappij Drenthe (WMD) in externe samenwerkingsverbanden	19
Sluiting	27

STATENCOMMISSIE BESTUUR, FINANCIËN EN ECONOMIE

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, gehouden op 24 november 2004 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

H. Zomer (voorzitter)
H. Baas (ChristenUnie)
L. Bomhof (VVD)
A.H.J. Dohle (VVD)
A. Haar (D66)
F.A.J. Harleman (GroenLinks)
H. Holman (CDA)
A. Huizing (PvdA)
M.H. Jakobs (PvdA)
J. Langenkamp (GroenLinks)
H.P.K.M. Looman (PvdA)
mevrouw A.H. Mulder (CDA)
mevrouw N. Nieuwenhuizen (OPD)
J.G. van Pijkeren (Fractie de Jong)
E.A. Rougoor (PvdA)
J.P. Sluiter (D66)
E.R. Veenstra (PvdA)
mevrouw G. de Vries-Leggedoor (CDA)
A. Wendt (ChristenUnie)
G. Wieringa (Drents Belang)

Verder aanwezig:

A.L. ter Beek (Commissaris van de Koningin)
Joh. Dijks (VVD, gedeputeerde)
J.H. Schaap (PvdA, gedeputeerde)
S.B. Swierstra (VVD, gedeputeerde)
E.H.C. van der Laan
de heer H.J. van Luit (accountant)
mevrouw J. Stapert (commissiegriffier)

Met kennisgeving afwezig:

G. Roeles (VVD)

1. Opening

De VOORZITTER opent om 14.03 uur de vergadering en heet iedereen welkom. Een bijzonder welkom richt hij tot de heer Harleman, die nu als statenlid deel uitmaakt van de commissie. Hij verzoekt de commissieleden in hun bijdragen rekening te houden met de lengte van de agenda.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mee dat de heer Roeles bericht van verhindering tot het bijwonen van de vergadering heeft gestuurd. Vervolgens deelt hij mee dat de op de aan de vergadering voorafgaande bijeenkomst vertoonde sheets via e-mail beschikbaar komen.

3. Vaststelling van de agenda

De VOORZITTER deelt mee dat de heer Bomhof bij agendapunt 15 wat langer wil spreken en dat de fractie van de PvdA heeft aangegeven wat meer tijd nodig te hebben voor de bespreking van agendapunt 8.

Vervolgens wordt de agenda vastgesteld.

4. Verslag vergadering 13 oktober 2004 (inclusief wijzigingsblad)

Het verslag wordt conform het ontwerp vastgesteld.

5. Ingekomen stukken

De commissie besluit conform het voorstel.

6. Rondvraag

De heer LANGENKAMP vraagt zich naar aanleiding van de presentatie over de VVV+ af wanneer de beschikking, waarvoor volgens de heer Bos in januari groen licht moet komen, klaar is. Hoe wordt de rol van de staten hierbij ingevuld?

De heer SCHAAP wijst erop dat tijdens de presentatie al bleek dat er het afgelopen halfjaar heel veel is gebeurd. De mensen van de VVV verdienen een compliment voor het feit dat zij niet alleen hebben onderzocht hoe een nieuw VVV-huis kan worden gebouwd, maar tegelijk bezig zijn geweest

met het ontwikkelen van producten als een inter-site. Hij kan zich voorstellen dat het niet eenvoudig wordt alles voor 1 december klaar te hebben, maar de berichten zijn dat de stukken de volgende week worden aangeleverd. Als dat gebeurt, kunnen die in januari/februari in de commissie besproken worden.

De heer LANGENKAMP wijst erop dat een aantal VVV's vanwege financiële perikelen buiten de afwikkeling wordt gehouden, terwijl het, om NNBT-achtige toestanden te voorkomen, van belang is dat bij de start van de nieuwe organisatie alle balansen voorhanden zijn.

De heer SCHAAP merkt op dat het de mensen van de VVV zelf zijn die met een bepaalde organisatie nog niet in zee willen omdat daar de financiën nog niet op orde zijn. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt ook bij de nieuwe organisatie. Op grond van de aangenomen motie-Bomhof krijgen de staten alle informatie, maar het zal moeilijk worden die informatie tot in alle details voor 1 december aan te leveren.

De heer LANGENKAMP zegt dat de staten er dan niet meer over kunnen spreken, terwijl de VVV+ de beschikking in januari rond wil hebben.

De heer SCHAAP wijst erop dat de staten in juli 2003 GS hebben gevraagd een bepaalde richting op te gaan. Dat is gebeurd en de staten moeten nu het vertrouwen hebben dat volgens de motie wordt gewerkt. De VVV is alleen niet in staat om het huis op te bouwen, de fusie te regelen en tegelijkertijd ook nog eens met campagnes aan de gang te zijn en producten te ontwikkelen. Hij pleit ervoor de gang van zaken af te wachten en de VVV niet verder onder druk te zetten.

De heer BOMHOF vindt het prima wanneer de stukken in januari of februari ter bespreking worden voorgelegd. Hij wil de Drentse VVV nog wel even de tijd gunnen om vooral met het bedrijfsleven goede afspraken te maken.

De heer JAKOBS herinnert eraan in de vorige vergadering de oprichting van Drents Europa Netwerk (DrEuN) te hebben gemeld. Volgend jaar zullen de eerste bijeenkomsten worden gehouden: op 4 februari en op 9 mei en 7 oktober, telkens van drie tot vijf uur. Alle staten- en raadsleden van

Drenthe worden voor die bijeenkomsten uitgenodigd, op welke bijeenkomsten telkens door deskundigen op het gebied van Europa een bepaald thema zal worden besproken. Op 4 februari zal gesproken worden over het parlement en het steunbeleid. De uitnodigingen volgen nog.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN had begrepen dat de commissie hierover eerst nog een stuk voorgelegd zou krijgen.

De heer JAKOBS herinnert zich die afspraak niet, maar de commissie kan altijd een stuk krijgen.

7. IPO-aangelegenheden

Agenda en stukken voor de algemene vergadering op 23 december 2004 te Utrecht; o.a. Toekomstig economisch beleid in IPO-verband en goedkeuring IPO-jaarplan 2005 en IPO-begroting 2005

De heer DOHLE wijst erop dat op 23 december onder andere de rechtspositie van statenleden aan de orde komt. Het lijkt hem goed dat de fracties nadenken over het voorstel de staten te verkleinen en zich in de statenvergadering van 15 december hierover uitspreken. De grote provincies vinden die verkleining prima, maar hoe de staten van Drenthe hierover denken, is hem, als vertegenwoordiger van de staten in het IPO, niet bekend.

De heer VEENSTRA vult aan dat, omdat de Eerste Kamer het wetsvoorstel eind januari zal bespreken, er op korte termijn wel iets moet gebeuren.

De VOORZITTER beschouwt dit als een oproep aan de fracties om aan het werk te gaan.

8. Brief van GS van 29 juli 2004, kenmerk 27/6.9/2004006644, inzake Notitie openbare orde en veiligheid (OOV) in Drenthe

De heer ROUGOOR zegt benieuwd te zijn naar de reactie van de andere fracties en de Commissaris van de Koningin (CvdK) op de notitie van zijn fractie.

Mevrouw DE VRIES zegt haar opmerkingen te baseren op de oorspronkelijke en de herziene notitie van de PvdA.

Zij wijst erop dat het politiebestedel nog onlangs is gereorganiseerd en dat de situatie in heel Drenthe daardoor is verbeterd. Alle gemeenten zijn in het regionaal college vertegenwoordigd en alle gemeenten hebben dan ook de mogelijkheid invloed uit te oefenen en aanbevelingen te doen.

Het is op dit moment nog niet duidelijk of wordt overgegaan tot het instituut van een gekozen burgemeester en daarmee is ook nog niet duidelijk hoe die benoemd gaat worden.

Het gaat het CDA daarom te ver om nu al een notitie op te stellen over een nieuwe reorganisatie van het politiebestedel, vooral omdat de provincie over de politie geen mallemoer te zeggen heeft. De enige die daarop enige invloed heeft is de CvdK en dan ook nog in zijn hoedanigheid van rijksorgaan.

De heer BOMHOF zegt vijf vragen over de notitie te hebben.

Hij wijst erop dat de minister van binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties (BZK) naar aanleiding van de vuurwerkcramp in Enschede en de brand in Volendam alle provincies heeft gevraagd de gemeenten te manen werk te maken van gebruiksvergunningen. Hoe heeft Drenthe hierop gereageerd en met welk resultaat?

Op bladzijde 18 wordt gemeld dat GS BZK jaarlijks informeren over de stand van zaken bij de rampenbestrijding en de voorbereidingen daarvoor. Krijgen PS ook een afschrift van deze rapportage? Zo nee, kan dit voortaan wel gebeuren?

Op pagina 35 wordt de stand van zaken bij gemeentelijke rampenplannen besproken. CvdK Alders liet enige weken geleden weten zeer ontevreden te zijn over de situatie in zijn provincie. Hoe is het tempo van aanpassing van de rampenplannen in Drenthe? De nieuwe rampenplannen moeten immers medio 2005 klaar zijn.

Kan uitgelegd worden hoe het strakker veiligheidsprofiel waarvan op pagina 35 sprake is, vorm heeft gekregen c.q. zal krijgen?

De VVD ziet graag dat in plaats van een kennismakingsbijeenkomst een seminar wordt gehouden waarin de betrokken instanties een visie geven over tekorten en wensen inzake de OOV. Op die manier kan inzicht worden verkregen in wat er in de nabije toekomst moet gebeuren.

De heer LANGENKAMP is het met mevrouw De Vries eens dat de staten over dit onderwerp niet zoveel te zeggen hebben, mede omdat niet duidelijk is of het wel tot een gekozen burgemeester komt. PS kunnen wel gedragsregels opstellen waaraan men zich moet houden bij het aanbieden van petitie's.

De heer BAAS erkent dat de staten zo goed als geen invloed hebben op het politiebeleid; daarom is het jammer dat de notitie van de PvdA vooral daarop betrekking heeft. Hij maakt zich meer zorgen over het feit dat de regio's van brandweer, politie en ambulance elkaar slechts gedeeltelijk overlappen, waardoor er altijd spanningen ontstaan bij de communicatie en coördinatie. Het gaat meestal wel goed, maar het gaat natuurlijk om de momenten wanneer het er echt om gaat. Daarom steunt hij het verzoek van de heer Bomhof om een seminar te houden. Van verschillende kanten kan dan informatie worden gegeven, al zal bepaalde informatie natuurlijk niet aan de grote klok gehangen worden.

De heer SLUITER is het in belangrijke mate eens met de reactie van mevrouw De Vries op de notitie van de PvdA. De PvdA wil dat de staten onderzoeken wat de optimale vorm is voor de regio in de keten en de lokale democratische controle daarop. Dit is een zaak die de staten niet regardeert en over het erbij betrekken van de gekozen burgemeester kunnen de staten dus ook weinig verstandige dingen zeggen.

De PvdA vraagt de staten of er een onderzoek moet komen, maar vergeet daarbij naar de mening van GS te vragen. Dit is wat wonderlijk omdat GS toch het beleid moeten uitvoeren. Welke rol dichten GS de staten in deze materie toe?

De heer VAN PIJKEREN zegt dat zijn fractie, ook al is de regisserende rol van de provincie op het punt van OOV gering, elke concrete mogelijkheid zal aangrijpen om de openbare orde en veiligheid te bevorderen. Fractie de Jong wil OOV op de agenda hebben en staat daarom positief tegenover het voorstel van de PvdA.

De schaalvergroting binnen de politieorganisatie vervult spreker met grote zorg, omdat die schaalvergroting de veiligheid van de Drentse burger niet ten goede komt. Hij hoopt dan ook dat bij de evaluatie van het huidige politiebesteding tot verklei-

ning van de politieregio's wordt besloten. Dit zal ten goede komen aan de handhaving van de rechtsorde in de wijken en de hulpverlening aan burgers.

Indien de nieuwe verdeelsleutel van het Ministerie van BZK negatieve gevolgen heeft voor het budget van de politie in de regio Drenthe dan heeft de CvdK de taak de belangen van Drenthe te behartigen.

In een later stadium gaat spreker ook graag op de diensten rood en wit in.

De heer TER BEEK wil eerst de concrete vragen van de heer Bomhof beantwoorden om daarna een paar opmerkingen te maken over de notitie van de PvdA.

De nota is niet zonder reden vooral beschrijvend van aard. Dat is omdat in Nederland op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding een nogal ingewikkeld bouwwerk is opgetrokken met heel veel actoren in verschillende rollen en met verschillende verantwoordelijkheden. Ook in eigen huis spelen verschillende verantwoordelijkheden. Zo is het toetsen van rampenplannen voorbehouden aan het college van GS, terwijl de CvdK de rampenbestrijdingsplannen moet toetsen. Maar als het gaat om bijvoorbeeld de toepassing van artikel 16 van de Politiewet en een artikel uit de Wet zware rampen en zware ongevallen is de CvdK soms zelfs niet coördinerend maar aanwijzend, omdat hij dan een aanwijzingsbevoegdheid met doorzettingsmacht heeft. In andere situaties is dat weer niet het geval. In de notitie is geprobeerd de staten enig inzicht in dit ingewikkelde bouwwerk te verschaffen. Spreker concludeert dat, omdat over de notitie niet veel vragen zijn gesteld, het college daar redelijk in geslaagd is.

De minister heeft de CvdK's gevraagd de gemeenten te manen ernst te maken met een vergunningstelsel ten aanzien van de gebouwen. Dat is gebeurd, maar het proces is nog niet afgerond. Eerst moest een inventarisatie worden gemaakt van de gebouwen die onder de criteria vallen, vervolgens moest bepaald worden welke gebouwen vergunningplichtig worden en de derde fase is dat de gemeenten dit verder moeten doen. De provincie kan stimuleren, maar de verantwoordelijkheid ligt bij de gemeenten. Inmiddels heeft 60% tot 70% van de gebouwen in Drenthe die daarvoor in aanmerking komen, een vergunning.

Uiteraard kunnen de staten, ook al gaan zij daar niet over, een kopie krijgen van de jaarlijkse rapportage aan de minister van BZK over de toetsing van de rampenplannen van de 12 Drentse gemeenten. Die toetsing vindt plaats op basis van een door het Rijk vastgestelde Algemene maatregel van bestuur.

Volgens de Wet kwaliteitsverbetering rampenbestrijding die in juli 2004 van kracht is geworden, moeten alle gemeenten voor 1 juli 2005 over een geactualiseerd rampenplan beschikken, dat voldoet aan alle voorwaarden die de wet daaraan stelt. Spreker verwacht dat het zal lukken om voor medio 2005 in alle 12 gemeenten een rampenplan vastgesteld te krijgen, waarna het college ze volgens een bepaalde procedure moet toetsen. Als gevolg van de herindeling in 1998 is de normale vierjaarlijkse cyclus voor de vaststelling van rampenplannen verstoord, maar ook dat probleem wordt opgelost.

Het strakkere veiligheidsprofiel zal vorm moeten krijgen door samenwerking en overleg, want de provincie en de CvdK hebben op dit punt niet veel wettelijke bevoegdheden. Voorafgaand aan het schrijven van de nota is dan ook een rondje gemaakt langs alle spelers in het veld en gelukkig zijn in Drenthe de lijnen kort.

Of het nu een kennismakingsplatform wordt of een seminar is een kwestie van namen geven. Het is een platform waarop alle werkers in het rode, witte of blauwe veld met elkaar in contact komen en met elkaar overleggen, maar het is niet uitgesloten dat de eerste bijeenkomst leidt tot een initiatief als de heer Bomhof nu bepleit.

Naar aanleiding van de notitie van de PvdA merkt spreker op altijd beschikbaar te zijn voor elk overleg met de staten. Maar dat overleg moet dan wel gaan over zaken waarover de staten en GS ook werkelijk wat te zeggen hebben. Voorkomen moet worden dat het provinciale bestuur verwordt tot een discussieforum dat alleen praat en niet bestuurt.

De nauwere samenwerking tussen de korpsen van Groningen, Fryslân en Drenthe en de kwestie van de gekozen burgemeester hebben te maken met discussies die landelijk worden gevoerd.

Het politiebestedel is nu georganiseerd op basis van de Politiewet uit 1993. Enige tijd geleden is de commissie-Leemhuis ingesteld om die Politiewet te gaan evalueren. Als die commissie advies heeft uitgebracht, is het aan de regering om voorstellen met betrekking tot de schaalgrootte te doen. Moet

worden vastgehouden aan 25 regionale en 1 landelijk korps?

Het gezag over de politie berust nog altijd bij de burgemeester van een van de gemeenten, maar het beheer loopt via regionale colleges van de 25 korpsen. Er zijn ook wel eens ideeën geopperd over een landelijk beheer met de minister aan het hoofd, of via een gedeconcentreerde rijksdienst. Daar komt nu nog de vraag bij welke rol de gekozen burgemeester krijgt bij het beheer.

Een ander punt is de ontwikkeling met betrekking tot de veiligheidsregio's. Worden de drie besturen die er nu op regionale basis zijn - in Drenthe valt de regio gelukkig samen met de provinciegrenzen - gehandhaafd of worden het twee besturen: een voor de politie en een voor de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR) en brandweer? De discussie daarover is nog volop aan de gang.

Over het nieuwe beleidsplan voor crisisbeheersing wordt nog volop gesproken, waarbij het vooral gaat om de vraag wie uiteindelijk de doorzettingsmacht heeft: de superburgemeester of de CvdK. Kortom, er is van alles en nog wat in beweging, maar de staten staan daarbij op grote afstand. Daarom ziet spreker een startnotitie ook niet zitten. Hij stelt voor de voorliggende notitie eind 2005 te laten volgen door een vervolgnotitie, bij de opstelling waarvan ook alle ontwikkelingen in de notitie van de fractie van de PvdA zijn genoemd, worden betrokken. Spreker is dan volop bereid die notitie in de commissie te bespreken.

De VOORZITTER vraagt de commissie in tweede termijn duidelijk te maken of er nog wel behoefte is aan de door de PvdA bepleite startnotitie.

TWEEDE TERMIJN

De heer ROUGOOR zegt in te stemmen met het voorstel om met een vervolgnotitie te komen. De reden dat de PvdA om een startnotitie heeft gevraagd is dat er nogal wat ontwikkelingen op het gebied van de OOV zijn. Sprekers fractie wil dat wordt nagegaan hoe proactief gereageerd kan worden.

De VOORZITTER stelt vast dat het voorstel voor een startnotitie wordt ingetrokken.

De heer BOMHOF pleit ervoor dat binnen het kennismakingsplatform erop wordt gewezen dat

via een seminar zeer bruikbare suggesties naar voren kunnen komen.

De heer TER BEEK gaat hiermee akkoord.

De heer JAKOBS erkent dat in de notitie van zijn fractie het blauw wel heel veel voorkomt. Hij wijst erop dat ook vanuit het oogpunt van rood en wit en zelfs van groen, namelijk de landmacht, is bekeken hoe de rampenbestrijding in Drenthe is geregeld. Hij weet dat de staten daar niet over gaan, maar hij wilde de in de notitie verwoorde zaken toch benoemd hebben.

Er is al een krediet beschikbaar gesteld voor het oefencentrum in Wijster dat nu alleen door de brandweer gebruikt gaat worden, maar dat de potentie heeft multidisciplinair te worden.

Als de operationele kant ook onderdeel wordt van de vervolgnotitie, kan hij met het voorstel van de commissaris instemmen.

9. Wijziging Financiële verordening Drenthe 2004/rechtmatigheidscontrole accountant 2004

De heer DOLHLE vraagt hoe het zit met de doelmatigheidscontrole van de jaarstukken 2004, die hij graag door de Noordelijke Rekenkamer uitgevoerd wil zien.

De accountant zegt dat ook gekeken zal worden naar een juridische controle. Hoe gaan PS hierover geïnformeerd worden?

De heer VAN PIJKEREN zegt dat de inleiding van de accountant samen met het voorliggende statenstuk door zijn fractie zal worden besproken. In de vergadering van 15 december zal de fractie haar standpunt meedelen.

Het is hem niet duidelijk hoe de in de beleidsbrief genoemde specifieke doeluitkeringen en specifieke bijdragen van derden gekwalificeerd moeten worden. De middelen moeten immers binnen vastomlijnde kaders voor vastgestelde doelen worden besteed. Wat bedoelt het college dan met zijn vraag om de bevoegdheid om met deze middelen een nadere invulling aan de begroting te geven?

De heer HUIZING zegt dat het verhaal van de accountant in combinatie met de beleidsbrief een goed beeld geeft van wat van de rechtmatigheidscontrole kan worden verwacht. Als dan ook de

Rekenkamer medio 2005 van start gaat, kan de conclusie zijn dat de zaak althans op papier redelijk onder controle is.

De accountant vroeg of al eens is nagedacht over het instellen van een audit committee. Er is wel eens over nagedacht, maar een besluit daarover hebben de staten nog niet genomen.

Op pagina 2 van het controleprotocol staat overigens een paar storende fouten.

Op zijn vraag aan de accountant of hij met dit controleprotocol uit de voeten kan, was het stellige antwoord dat dit het geval is. Mede op grond hiervan stemt de fractie van de PvdA met het voorstel in.

De VOORZITTER vraagt de overige sprekers ook aan te geven of zij behoefte hebben aan een audit committee.

Mevrouw MULDER zegt dat haar fractie een audit committee wel heel prettig zou vinden. Na een jaar kan worden bekeken of het zinvol was en kan er eventueel mee doorgedaan worden, maar als blijkt dat de boel dan goed op de rails staat, kan er ook wel mee gestopt worden. Zij is daarom ook benieuwd naar de uitkomsten van de begeleidingsgroep die in Groningen van start is gegaan. In de bijeenkomst met de accountant is gevraagd waarom is gekozen voor een rapporteringstolerantie van € 150.000,- en of dat bedrag voldoende is. Misschien kan met een lager bedrag worden begonnen waarna het na een evaluatie eventueel wordt opgehoogd. Hoe denken de overige fracties en het college hierover?

De heer HARLEMAN zegt dat het rapport van de NIVRA wel ter sprake is gebracht, maar dat hij niet over dat rapport beschikt. Kan hij dit alsnog krijgen, of is dat rapport hetzelfde als de discussienota?

Het lijkt spreker goed 2004 als een proefjaar te zien, want de controle-instrumenten van de accountant moeten geënt zijn op waar de staten informatie over willen. Het is jammer dat de staten er zo laat bij betrokken zijn, maar het is verheugend dat er waarschijnlijk toch een audit committee komt. GroenLinks is bereid daarin zitting te nemen.

Spreker kan zich voorstellen dat voor de rapporteringstolerantie wordt uitgegaan van 10% van de gewone goedkeuringstolerantie, maar de regeling is er nadrukkelijk op gericht dat de staten per on-

derdeel van de begroting aparte rapportagetoleranties kunnen vaststellen. Zo zal bij het wegen- onderhoud de tolerantie hoger zijn dan bij subsidies. De staten bepalen echter zelf de tolerantie en over hoe dit geregeld kan worden, wil GroenLinks graag meepraten.

De heer BAAS vond de presentatie van de accountant verhelderend. Zijn fractie gaat akkoord met het voorstel.

Hij kan zich herinneren dat een audit committee wel eens is genoemd en dat er bij de staten toen sprake was van een positieve grondhouding. Het lijkt hem goed dat zo'n audit committee nu werkelijk van de grond komt.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN had uit de presentatie de indruk gekregen dat de accountant er veel werk bij krijgt, maar de accountant heeft die vrees weggenomen. Zo gaan de doelmatigheids- en doeltreffendheidscontrole straks naar de Rekenkamer.

In het stuk staat dat GS de bevoegdheid hebben aan specifieke uitkeringen en geormerkte bedragen van derden in de begroting een nadere invulling te geven. Kunnen de staten straks uit de begroting aflezen waar het om een specifieke uitkering gaat?

Bij een eerdere bespreking heeft spreeksters fractie zich al positief uitgelaten over een audit committee.

De goedkeuringstolerantie ligt tussen € 1,5 en € 4 miljoen, terwijl de rapporteringstolerantie € 150.000,- is. GroenLinks wil dat er per onderdeel gerapporteerd wordt maar wat de OPD betreft wordt er de eerste tijd eerst geëxperimenteerd en wordt bij de evaluatie bekeken wat de beste methode is.

De heer WIERINGA meent dat het bedrag van de rapporteringstolerantie lager moet worden. De fractie van Drents Belang is wel voor het instellen van een begeleidingsgroep.

De heer DIJKS wijst erop dat de staten de accountant een opdracht geven en dat de accountant daarom de specifieke vragen het beste kan beantwoorden.

De staten hebben bij de vaststelling van de Financiële verordening Drenthe 2004 de doelmatigheidscontrole geregeld. Daarna moest alleen de rechtmatigheid nog geregeld worden. Dat gebeurt

bij deze wijziging. Dat het allemaal zo lang heeft geduurd, was omdat er veel overleg nodig was, overleg dat nog niet helemaal is afgerond.

Om aan alle toetsen te voldoen, moet de hele administratieve organisatie van de provincie aangepast worden. Er zijn al enkele aanpassingen gepleegd, maar er zijn er nog meer nodig. Dat bijvoorbeeld een budgethoudersregeling is vastgesteld, heeft te maken met de controlemiddelen die gehanteerd moeten worden.

De heer Sietsma heeft in de presentatie gezegd dat het beter is met de tolerantiegrens te beginnen zoals nu wordt voorgesteld en om pas te veranderen als de ervaringen daartoe aanleiding geven. Als die grens nu al wordt veranderd, ontstaan niet te overziene problemen. Dat wil niet zeggen dat de rekening fout is, maar de accountant moet wel kunnen toetsen.

Bij de behandeling van de jaarrekening 2003 is gesproken over het instellen van een audit committee en toen is afgesproken dat de accountant daarover met nadere gegevens en voorstellen zou komen. Dat is nu gebeurd en vanaf nu kan dit punt door de Statengriffie opgepakt worden. Alle doeluitkeringen zijn bedoeld voor een bepaald iets en de besteding van de gelden wordt daarop gecontroleerd. Zo mogen bodemsaneringsgelden niet voor de woningbouw worden besteed.

De heer VAN LUIT zegt dat de heer Harleman gelijk heeft met zijn opmerking dat het NIVRA adviseert om de rapportagetolerantie 10% van de controletolerantie te laten zijn. 10% van € 2 miljoen is € 200.000,- en dat is naar beneden gebracht tot € 150.000,-. Het is gevaarlijk om dat bedrag nog lager te stellen, want dat schept verwachtingen. Er wordt met een grove kam gecontroleerd en daarmee worden niet alle kleine posten gevonden. Maar op zich is het wel mogelijk om per programma andere toleranties te hantieren.

De heer HARLEMAN vraagt of de begeleidingscommissie met de accountant kan bespreken wat de staten missen als die tolerantiegrens op een bedrag tussen € 100.000,- en € 150.000,- wordt gesteld. Wat wordt dan niet aan de staten gerapporteerd?

De heer VAN LUIT meent dat dit besproken moet kunnen worden.

De heer DIJKS denkt dat iedereen zich wel kan voorstellen dat het proces van grof naar fijn veel gemakkelijker is dan het omgekeerde. Maar het is een groeiproces en het traject is net opgestart. Het jaar 2004 is een proefjaar en het college zal alles op alles zetten om een goedkeurende verklaring te krijgen. Verleden jaar was Drenthe de beste werkgever en de provincie is ook graag een van de eerste provincies die een rechtsmatigheidsverklaring krijgen.

De heer VAN LUIT zegt dat de accountant in principe de financiële beheershandelingen controleert. Naast de beoordeling van de AOIC worden die handelingen ook echt getoetst. Met betrekking tot de handhaving beoordeelt de accountant wel het systeem van interimbeheersing, maar daarmee houdt het ook op.

De heer BOMHOF zegt dat de vraag was of de interne juridische control bij alle afdelingen voldoende is. Als dat het geval is, wordt het voor de accountant alleen maar gemakkelijker om te controleren.

De heer VAN LUIT zegt nog met de controles bezig te zijn en daarom die vraag niet echt te kunnen beantwoorden.

De heer DIJKS zegt dat dit met de inrichting van de organisatie te maken heeft. Juist om dat aspect stevig aan te pakken, worden alle stafdiensten gereorganiseerd.

De heer VAN LUIT zegt dat de opmerkingen van de heer Dijk over de toetsing van de specifieke doeluitkeringen juist was. Het doel is oneigenlijk gebruik tegen te gaan. Geld voor het openbaar vervoer moet daaraan ook werkelijk besteed worden. De regelgeving moet niet misbruikt worden.

TWEEDE TERMIJN

De heer VAN PIJKEREN zegt het antwoord gemist te hebben op de vraag wat wordt bedoeld met het geven van een nadere invulling aan doeluitkeringen, wanneer die toch al aan een vast omschreven doel besteed moeten worden. Dan is er toch geen ruimte om met die gelden iets anders te doen?

De heer DOHLE begrijpt dat de doelmatigheid al is geregeld. Maar op welke manier dan?
De VVD stemt in met een audit committee.

De heer HUIZING zegt dat als de audit committee er komt, hij zich heel goed kan vinden in het voorstel van de heer Harleman met betrekking tot de tolerantiegrens. De staten zitten er dan zelf bij.

Mevrouw MULDER vindt dit een uitstekend idee.

De heer DIJKS zegt dat in de Financiële verordening de goedkeurende verklaring is geënt op de doelmatigheid. De rechtmatigheid was daarmee nog niet geregeld, maar dat is nu gebeurd.

De heer HARLEMAN wijst op de speciale verordening die het college verplicht over de doelmatigheid te rapporteren.

De heer DIJKS zegt dat het college zich aan de talrijke afspraken houdt. Doet het dit niet, dan wijzen de staten het college daar wel op. De accountant toetst of de uitkeringen waarvoor de doeluitkeringen bestemd waren, ook werkelijk zijn gedaan, dus dat geen oneigenlijk gebruik van die posten is gemaakt.

De heer VAN PIJKEREN merkt op dat het college in punt 3 van het advies de staten de bevoegdheid vraagt daar nadere invulling aan te geven. Als het college er toch geen kant mee uit kan, wat moet het dan met die bevoegdheid?

De heer DIJKS zegt dat het alleen om overheveling van een bedrag naar een ander jaar kan gaan. Een specifieke uitkering kan echt niet voor iets anders worden gebruikt.

De VOORZITTER constateert dat de commissie positief is over het stuk. Hij zal het Presidium voorstellen de status van het stuk te veranderen in A.

10. Statenstuk 2004-162, Provinciale investeringsbijdrage aan de gemeente Emmen voor multifunctioneel stadion Meerdijk

De heer SLUITER onderscheidt drie hoofdlijnen in het voorstel: een bijdrage van 5 ton in de multifunctionele exploitatie van het stadion Meerdijk, een lening van € 1,5 miljoen aan de gemeente

Emmen tegen een rente van 4% en terug te betalen in 25 jaar, welk bedrag eveneens is bedoeld als bijdrage in de exploitatie van Meerdijk en het Ondernemingsplan Stadion BV.

Aan het voorstel ontbreekt enige beschouwing over wat is terechtgekomen van eerdere plannen met het stadion, waaraan de provincie heeft bijgedragen. GS lijken op dit punt over een kort geheugen te beschikken.

D66 is niet onder de indruk van het voorliggende voorstel. Het komt neer op steunverlening aan betaald voetbal, maar mag niet zo heten. Wat D66 betreft is betaald voetbal een commerciële bedrijfstak met een aantal onaangename bijverschijnselen op het gebied van de openbare orde, waarvan de kosten op de samenleving worden afgewenteld.

D66 is evenmin onder de indruk van het ondernemingsplan, waarin veel aannames zitten die niet of slechts buitengewoon marginaal zijn onderbouwd. De meest in het oog springende aanname is dat de Voetbal BV zonder meer in staat is en blijft om de jaarlijkse huur van drie ton te betalen. Er wordt blijkbaar zonder meer uitgegaan van de financiële gezondheid van de Voetbal BV.

Er wordt op geen enkele manier aandacht besteed aan de vraag waarom de gemeente Emmen geld wil lenen bij de provincie. Kan de gemeente niet meer terecht bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)? Waarom willen GS zo nodig bankje spelen voor de gemeente Emmen? Het enige antwoord is misschien dat GS op voorhand niet uitsluiten dat de lening binnen enkele jaren wordt omgezet in een bijdrage. D66 zou hier in ieder geval niet raar van opkijken. Formeel gaat het nu om een lening, maar materieel gaat het al een beetje om een gift van in totaal €2 miljoen. Het college noemt 4 argumenten voor het voorstel. In het eerste argument zijn leisure, naamsbekendheid, positief imago en internationaal allure de toverwoorden. D66 is hiervan niet onder de indruk, te meer niet daar die toverwoorden nauwelijks zijn onderbouwd en wordt voorbijgegaan aan overige voorzieningen op dit gebied in Drenthe en de verhouding en betekenis van het voetbalstadion ten opzichte daarvan. Bij de positieve naamsbekendheid van Emmen denkt D66 meer aan het Noorder Dierenpark, De Treffers, E. en O. en een eigentijdse theatervoorziening.

Het argument van aansluiting bij de provinciale doelstellingen met betrekking tot de stedelijke ontwikkeling is pas dan solide als uit het onder-

nemingsplan glashelder blijkt dat het stadion een duidelijke meerwaarde heeft voor het woon-, werk- en leefklimaat in Emmen. De paragrafen 3.3 en 3.4 van het ondernemingsplan zijn in dit opzicht veel te vaag.

Het derde argument is dat de doelstelling van de provincie voldoende wordt zeker gesteld. Dat klopt, want door €2 miljoen te geven zullen Stadion en Voetbal BV het een poosje langer kunnen uitzingen, maar de maatschappelijke relevantie en het maatschappelijk rendement daarvan ontgaan D66 volkomen.

Het laatste argument is dat de provinciale bijdrage past binnen de voorwaarden van de reserve Flexibel beleid. D66 denkt daar heel anders over. Akkoord gaan met dit voorstel is de zekerste manier om in hoog tempo een bedrag van €2 miljoen te verdampen.

D66 zit helemaal niets in het voorstel. Het betaald voetbal moet de eigen broek ophouden en de provincie moet geen bankier willen zijn voor Emmen noch voor een van de andere gemeenten.

De heer VEENSTRA zegt dat het voorliggende voorstel bij de fractie van de PvdA de handen niet op elkaar krijgt. De overgrote meerderheid zal het voorstel zoals het nu is onderbouwd, op 15 december niet steunen.

Voor de fractie zijn twee onderdelen uit het voorstel wel bespreekbaar, namelijk een lening van €1,5 miljoen aan de gemeente Emmen en een bijdrage in de noodzakelijk aanpassing van het stadion voor het WK jeugdvoetbal in 2005.

Ter voorbereiding van de behandeling van het voorstel heeft sprekers fractie met de gemeenteraadsfractie van de PvdA, het college van burgemeester en wethouders en mensen van het stadion gesproken.

Emmen heeft alles uit de kast gehaald om het betaald voetbal maar te kunnen handhaven. Zo is een scheiding gemaakt tussen de Voetbal BV en de Stadion BV.

Ter onderbouwing van de vraag om een bijdrage van de provincie wordt gewezen op het multifunctionele gebruik van het stadion. Verder wordt gewezen op de positie van Emmen en de stedelijke ontwikkeling.

Het ondernemingsplan is boterzacht. Aanname is op aanname gestapeld en het resultaat is zeer mager. Dit ondernemingsplan kan dan ook nooit de basis van het voorstel zijn. Vanuit Emmen

komt het geluid dat dit ondernemingsplan ook eigenlijk meer pro forma is opgesteld.

Het voorliggende voorstel lijkt ook niet helemaal compleet. Zo wordt bij de kosten die gemaakt moeten worden om het stadion geschikt te maken voor het WK jeugdvoetbal in het stuk een bedrag genoemd van ruim € 61.000,-- terwijl verleden week in Emmen werd verteld dat het wel € 250.000,-- à € 300.000,-- zal worden en voor aanvang van de commissievergadering al een bedrag van € 400.000,-- werd genoemd.

De fractie van de PvdA vindt het niet ongebruikelijk dat de ene overheid de andere overheid geld leent. Een dergelijke lening kan ook door GS worden afgehandeld. Maar waarom leent Emmen bij de provincie? Wat kost eenzelfde lening bij de BNG? Welke zekerheden stelt Emmen tegenover de lening? Zijn er alternatieven onderzocht? Welk risico loopt de provincie bij het lenen van dit geld? Het antwoord op deze vragen moet heel helder zijn, wil de PvdA met de lening, die voor haar wel bespreekbaar is, instemmen.

Sprekers fractie wil ook duidelijk horen wat precies de kosten zijn van het WK jeugdvoetbal. Het moet dan gaan om kosten die vergelijkbaar zijn met de kosten van activiteiten die via de lijn van de Algemene subsidieverordening Drenthe (ASV) gesubsidieerd worden.

Eigenlijk is de fractie van de PvdA van mening dat het voorliggende voorstel van tafel moet.

De PvdA vindt het WK jeugdvoetbal best belangrijk voor Drenthe en wil daar ook wel een bijdrage voor geven, maar dan moeten de specifieke meerkosten wel eerst duidelijk zijn.

Na het antwoord van het college zal de PvdA zich erop beraden of zij in de statenvergadering een motie of een amendement indient.

De heer HOLMAN begrijpt niet goed waarom de PvdA een verschil maakt tussen de gift en de lening, want uiteindelijk gaat het om een schuldsanering. Waarom wil de PvdA het voorliggende voorstel amenderen? In de zomer is er vooroverleg geweest tussen het college en de collegepartijen en waarom heeft dat overleg niet tot overeenstemming geleid?

De heer VEENSTRA wijst erop dat de provincie het geld van de gift direct kwijt is, terwijl de lening door Emmen, de grootste gemeente van Drenthe, wordt gevraagd. Er gebeurt veel in Emmen en de PvdA heeft best vertrouwen in die gemeente. Een

aanvraag van de gemeente Emmen om een lening kan daarom in ieder geval in overweging worden genomen. Maar de PvdA heeft daarover een aantal vragen gesteld, die zij graag beantwoord wil hebben.

De heer HOLMAN begrijpt dat de fractie van de PvdA geen relatie legt tussen het bedrag van de lening en het doel waarvoor het geld wordt gebruikt.

De heer VEENSTRA wijst erop dat het gaat om een investeringsbijdrage in het stadion. De provincie kan een gemeente best een lening verstrekken en Emmen is wel zo'n partner dat erop vertrouwd mag worden dat de lening wordt terugbetaald.

Spreker voelt er niet voor op de insinuatie over vooroverleg in te gaan, want de fractie heeft haar eigen verantwoordelijkheid. Natuurlijk spreken collegeleden en collegefracties met elkaar, maar de fractie maakt haar eigen afweging.

De PvdA steunt het voorstel niet, maar wil wel twee onderdelen ervan bespreken.

De heer WIERINGA vraagt waarop de heer Veenstra zijn vertrouwen in de gemeente Emmen baseert.

De heer VEENSTRA vindt die vraag eigenlijk te gek voor woorden. Zijn fractie heeft hartstikke veel vertrouwen in Emmen. In Emmen gebeuren veel goede dingen en het vertrouwen in die gemeente was er, is er en zal nog heel lang blijven.

De heer WIERINGA noemt als voorbeelden de Grote Rietplas en de Floriade om te wijzen op zijn niet zo grote vertrouwen in Emmen.

De heer VEENSTRA zegt zich op heel andere zaken te baseren.

De heer LANGENKAMP wijst erop dat de heer Dijks verleden week in de pers heeft gezegd dat het ondernemingsplan eigenlijk niet eens zo belangrijk meer is. De heer Veenstra baseert zijn afweging toch op meer dan op alleen het vertrouwen in de gemeente Emmen? Haalt hij dat vertrouwen dan ook uit het ondernemingsplan?

De heer VEENSTRA merkt op dat de ene overheid de andere overheid om een lening vraagt. Hij

wacht het antwoord op de vragen die hij hierover heeft gesteld af, maar hij blijft bij zijn vertrouwen in de gemeente Emmen. GroenLinks staat daarin toch anders dan Drents Belang?

De heer LANGENKAMP erkent dit, maar zegt net zoveel vertrouwen te hebben in Borger-Odoorn dat geld vraagt voor het hunebeddenmuseum en in Midden-Drenthe.

De heer VEENSTRA wijst erop dat de staten verleden jaar hun vertrouwen hebben uitgesproken in de gemeente Meppel toen het ging om het ontwikkelen van recreatie en toerisme, terwijl ook bij dat plan wel wat vraagtekens waren te zetten. De fractie heeft ook vertrouwen in het wijkvernieuwingplan Krakeel in Hoogeveen, waarin ook heel veel aannames zitten.

De heer LANGENKAMP zegt zijn vraag te stellen in het licht van de opmerking van de heer Ter Beek van enkele maanden geleden dat de provincie vanuit Emmen een vraag voorgelegd heeft gekregen, dat de provincie nu het ondernemingsplan afwacht en pas daarna de afweging maakt, terwijl nu wordt gezegd dat het ondernemingsplan eigenlijk pro forma is opgesteld en dat de provincie op de blauwe ogen van de wethouder vertrouwt.

De heer VEENSTRA heeft de indruk dat de heer Langenkamp zijn verhaal niet goed begrepen heeft. De PvdA steunt het voorstel niet, maar vindt twee zaken bespreekbaar. Over die zaken heeft spreker het college vragen gesteld.

De heer LANGENKAMP concludeert dat het dus zo kan zijn dat de PvdA op 15 december zegt dat de lening van € 1,5 miljoen kan, maar dat zij niet akkoord gaat met de gift van € 0,5 miljoen.

De heer VEENSTRA bevestigt dit. Een bijdrage in de aanpassing van het stadion voor het WK jeugdvoetbal is daarnaast wel weer bespreekbaar.

De heer HOLMAN vraagt of, wanneer de gift met een ton wordt verlaagd, de PvdA het voorstel wel steunt.

De heer VEENSTRA herhaalt dat zijn fractie het voorstel niet steunt. De PvdA wil de bijdrage voor het WK jeugdvoetbal ook onderbouwd hebben en

die onderbouwing moet vergelijkbaar zijn met activiteiten waarvoor een beroep wordt gedaan op de ASV.

De heer LANGENKAMP vraagt of de PvdA op dit punt een apart statenvoorstel verwacht.

De heer VEENSTRA zegt dat dit via een motie of amendement maar ook via een afzonderlijk voorstel geregeld kan worden.

De heer LANGENKAMP zegt die gedachte te steunen.

De heer VAN PIJKEREN zegt dat de breedtesport voor de gehele bevolking door de overheid, ook de provinciale, krachtig moet worden gestimuleerd. Het is slecht gesteld met de lichamelijke conditie van het Drentse volk, de jeugd niet uitgezonderd. Gymlessen, zwemlessen en sportdagen dienen weer terug te keren op de scholen of geïntensiveerd te worden. Topamateursport-evenementen hebben een stimulerende werking op de breedtesport en als neveneffect zorgen zij voor een verhoging van de werkgelegenheid in de sportsector. De gehandicaptensport dient speciaal gestimuleerd te worden, zowel als het gaat om de faciliteiten als het vervoer naar sportvoorzieningen.

Fractie de Jong is tegen het eindeloze en ongebreidelde geld pompen in bodemloze putten van BVO's of andere professionele sportinstellingen. De fractie gaat dan ook niet akkoord met het beschikbaar stellen van een financiële bijdrage van € 500.000,-- ineens en het verstrekken van een lening van € 1,5 miljoen aan de gemeente Emmen voor het ontwikkelen en instandhouden van stadion Meerdijk.

Fractie de Jong is tegen het subsidiëren van professionele sportinstellingen. Zij lopen net als gewone ondernemingen een risico en moeten zorgen voor een sluitende begroting, ook al betekent dit dat de tering naar de nering moet worden gezet. Bovendien blijken soortgelijke multifunctionele sportaccommodaties zelfs in regio's met aanzienlijk meer inwoners niet rendabel te zijn. Hoe denkt men dan de levensvatbaarheid van stadion Meerdijk aan te tonen? De in het ondernemingsplan gepresenteerde cijfers stemmen niet met de werkelijkheid overeen.

Van steun aan de BVO door de gemeente gaat bovendien een precedentwerking uit. Wat te den-

ken van de uitstraling van De Treffers en E. en O.? Die verenigingen hebben duidelijk meer landelijke en zelfs internationale bekendheid. Al deze argumenten - er zijn er nog veel meer - zijn voor Fractie de Jong voldoende reden om tegen het voorstel van het college te zijn.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN wijst erop dat de provincie ooit € 2,5 miljoen in de BVO heeft gestopt onder de voorwaarde dat binnen drie jaar een businesspark ontwikkeld zou worden. Dat is nooit gebeurd en de bestemming van die € 2,5 miljoen is altijd onduidelijk gebleven.

De heer SCHAAP merkt op dat in een vrij recente discussie hierover duidelijk is gezegd dat dit bedrag was bestemd voor de vernieuwing van het stadion Meerdijk en dus niet voor de BVO. Daarvan is een afrekening gekomen. Het hele thema Meerdijk c.q. de verbouw van het stadion is allang gepasseerd.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN zegt dan graag de afrekening in te zien.

Spreekster mist in het ondernemingsplan een fatsoenlijk marktonderzoek naar de haalbaarheid. Er is wel een aantal financiële scenario's genoemd en het minst vergaande is uitgewerkt. Als argument wordt de naamsbekendheid gebruikt. Maar Emmen kent nog wel andere instellingen met een grote naamsbekendheid, terwijl de BVO de laatste jaren eigenlijk alleen bekend is geworden door financiële moeilijkheden.

Het college stelt dat in het kader van de stedelijke ontwikkeling een bijdrage gegeven kan worden, maar daarvoor is een stadion toch te beperkt? Gaat het bij stedelijke ontwikkeling niet veel meer om infrastructuur, goede voorzieningen en dergelijke?

Wat zijn de specifieke voorzieningen waarvoor het bedrag van € 500.000,- gebruikt gaat worden?

Een ander argument om geld beschikbaar te stellen is het WK jeugdvoetbal in 2005. Maar waarom weet de wethouder nu dan nog niet wat dat gaat kosten?

Spreekster gaat ervan uit dat Emmen voor de televisie-uitzendingen van het WK geld ontvangt. De fractie van de OPD heeft al eerder laten weten niet akkoord te gaan met een bijdrage aan de BVO en het ondernemingsplan is geen aanleiding om van standpunt te veranderen. Desondanks krijgt zij toch graag antwoord op haar vragen.

De heer DOHLE zegt dat ook zijn fractie het een lastig onderwerp vindt. De kern van het verhaal is dat de BVO Emmen in de problemen zit en dat de raad van Emmen na rijp beraad heeft besloten te helpen en hiervoor ook een beroep op de provincie doet.

Moeten de staten de afwegingen die door het college en de raad van Emmen zijn gemaakt, nog eens overdoen? Zijn de afwegingen van de staten dan beter dan die van de bestuurders, die toch dichtbij de BVO staan? Hierbij moet er rekening mee worden gehouden dat de raad van Emmen de regie voor de volle 100% aan zich heeft getrokken.

Betaald voetbal is een belangrijke sociaal-economische voorziening. Het belang van de BVO is dus ook een Drents belang. Hoe moet dit belang dan financieel vertaald worden?

In het Dagblad van het Noorden van zo'n anderhalve week geleden, stond in het stukje Bruine Bonen dat de provincie wel half gek zou zijn wanneer het met het voorstel van Emmen in zee ging. Maar in diezelfde krant was voor het stukje over de Drentse encyclopedie ongeveer 1/5 pagina ingeruimd, terwijl de voetbalbijlage 2,5 pagina's in beslag nam, waarvan meer dan de helft over de BVO ging.

Als professionele media een spiegel zijn van wat bij de bevolking leeft dan moet de conclusie zijn dat het voetbal in Emmen ertoe doet bij de mensen en er dus ook voor de politiek toe moet doen. Investeren in infrastructuur doet de provincie wel vaker. De provincie doet dan een globale toetsing en vertrouwt op de gemeente. Waarom zou dat nu dan anders zijn?

Degenen die dit voorstel niet willen, halen alles uit de kast om maar duidelijk te maken waarom zij het niet willen en degenen die wel willen, toetsen globaal en hebben verder vertrouwen.

Het ondernemingsplan geeft geen duidelijke antwoorden, maar een overheid die wil helpen moet zich aan de Europese regelgeving houden en heeft geen andere optie dan investeren in het multifunctioneel maken van het stadion.

De VVD wil het WK jeugdvoetbal graag in Emmen hebben, want dat heeft uitstraling en het zorgt voor revenuen in de regio.

Als de staten dit allemaal echt willen, moeten zij een gebaar maken en gewoon drie ton op tafel leggen en niet eeuwig en altijd om nadere onderbouwing en een uitleg van komma's en punten vragen. Hierbij moet er ook rekening mee gehou-

den worden dat er zonder BVO geen WK jeugdvoetbal zal zijn.

De heer VEENSTRA meent dat de VVD wel heel gemakkelijk over de onderbouwing heenstapt, terwijl in het kader van de ASV van kleine organisaties wel een goede onderbouwing wordt gevraagd.

De heer DOHLE stelt ook wel prijs op een goede onderbouwing, maar hij wijst erop dat het voorstel voor het beschikbaar stellen van ruim twee ton voor het WK gehandicaptensport ook niet tot in de details ging. Eenzelfde soort van onderbouwing kan ook aan het voorliggende voorstel gegeven worden en het zou goed zijn wanneer de staten die voor 15 december ontvingen.

Bij het bepalen van haar standpunt ten opzichte van de bijdrage van vijf ton heeft de VVD rekening gehouden met het WK jeugdvoetbal, de leisure-achtige evenementen en het belang van de BVO.

Ten aanzien van de lening wil de VVD het voorstel van het college aanscherpen. De gemeente wil het signaal dat de provincie meedoet. De VVD heeft die intentie wel, maar meent dat de provincie terughoudend moet zijn met het verstrekken van leningen, want daarvoor is de BNG er. Lenen voor 4% en dan doorlenen voor 2,75% zorgt misschien wel voor een mooi plaatje, maar kan ook verspilling van overheidsgeld betekenen. Als Emmen bij de BNG voor 3 à 4% kan lenen, moet het niet bij de provincie lenen, nog afgezien van de vraag of het een annuïteitslening of een lineaire lening moet zijn.

De heer HOLMAN vraagt of de VVD de lening uit het statenstuk wil schrappen.

De heer DOHLE bevestigt dit, maar zegt dat hij wel eerst wil weten welke mogelijkheden Emmen heeft om bij de BNG te lenen. Als Emmen voor 4% of minder bij de BNG kan lenen, moet daar geleend worden en niet bij de provincie.

De heer SCHAAP zegt dat de dagkoers bij de BNG hoger is dan 4% is en dat die ten tijde van de eerste aanvraag van Emmen meer dan 5% was. Daarom is het voor de gemeente Emmen interessant om bij de provincie te lenen.

De heer DOHLE constateert dat de provincie dan op de lening toelegt.

De heer DIJK wijst erop dat 5% de rente is die de BNG in rekening brengt.

De heer HARLEMAN merkt op dat de provincie rekent met een omslagrente van 4% bij de reserves en voorzieningen. In dit geval is dit ten voordele van Emmen.

De heer DOHLE lijkt het niet verstandig op dit moment al een definitief oordeel uit te spreken. Hij vraagt het college het voorstel te heroverwegen en te komen met een voorstel dat meer in de rede ligt.

De heer HOLMAN vindt de situatie er na al deze verhalen niet overzichtelijker op worden. Het probleem is helder: de BVO heeft over de afgelopen jaren een miljoenenverlies geleden en heeft in de begrotingen voor de komende jaren een gat, terwijl toch investeringen moeten worden gepleegd.

Het CDA erkent dat de BVO in de regio een sociale functie heeft en voor de economie in Zuidoost-Drenthe van belang is. De moeilijkheid is alleen dat al het geld dat aan de voorkant in de Stadion BV wordt gestopt, aan de achterkant bij de crediteuren en BVO terechtkomt. Op grond van deze overweging is de meerderheid van sprekers fractie tegen het voorstel. Een enkel lid hangt de filosofie aan dat de BVO heel belangrijk is en dat alleen daarom al het voorstel moet worden gesteund.

Het verwondert spreker dat er zo vlak voor de statenvergadering sprake is van een groot verschil in opvatting tussen de collegepartijen en het college en hij wacht af, waar dit toe leidt.

De heer VEENSTRA meent dat de heer Holman deze gang van zaken fantastisch moet vinden. De heer Holman zegt dat een meerderheid van zijn fractie het voorliggende voorstel niet steunt, maar hoe denkt het CDA over een lening en over een bijdrage voor het WK jeugdvoetbal?

(De heer Huizing verlaat de vergadering.)

De heer HOLMAN wijst erop dat het huidige voorstel in wezen niet verschilt van het voorstel van driekwart jaar geleden. Het WK jeugdvoetbal is

een toegevoegd argument. De een zal dit argument doorslaggevend vinden, maar een ander zal zeggen dat wanneer er alleen een voorstel voor een bijdrage ten behoeve van dit WK voorlag, de beoordeling een heel andere zou kunnen zijn. Hetzelfde geldt voor de lening. Waarom zou bijvoorbeeld de provincie, wanneer zij voldoende kasgeld heeft, dit geld niet aan een gemeente lenen?

De heer VEENSTRA stelt vast dat het CDA eigenlijk de mening van de PvdA deelt, namelijk dat, los van het voorliggende voorstel, een lening en een bijdrage aan het WK jeugdvoetbal bespreekbaar zijn.

De heer HOLMAN zegt zover nog niet te zijn, maar erkent dat hier genuanceerd over gedacht kan worden. Het verwondert hem nog steeds dat de collegepartijen, die toch meermalen overleg hebben gehad met het college, zo grote moeite met het voorstel hebben.

De heer SCHAAP herinnert aan de situatie van twee statenvergaderingen geleden toen de fractie van het CDA de overige fracties een heldere uitspraak wilde ontlokken over hun houding ten aanzien van het nog door het college van GS in te dienen voorstel. Hij is daarom nieuwsgierig naar de verhoudingen binnen de fractie van het CDA.

De heer HOLMAN had deze vraag van een statenlid logisch gevonden, maar niet van een gedeputeerde. Zeker gelet op de onzekere situatie die nu aan het ontstaan is, heeft hij niet de behoefte die vraag te beantwoorden.

De heer DOHLE wijst erop dat de heer Holman zelf meehelpt een onzekere situatie te laten ontstaan door niet duidelijk te maken waar het CDA staat.

De heer HOLMAN deelt mee dat de meerderheid van zijn fractie tegen het voorliggende statenstuk is.

De heer WIERINGA vindt het terecht dat het college, net als veel burgers in Drenthe, het eerste ondernemingsplan van de BVO heeft afgekraakt. Drents Belang en vele burgers vinden het echter onbegrijpelijk op welke gronden het college het nu voorliggende ondernemingsplan omarmt.

Wat zijn de verschillen tussen het eerste en het tweede ondernemingsplan? Indien er sprake is van een goed doortimmerd plan, kan de BVO bij elke bank om een lening vragen. Drents Belang vindt het onjuist dat de provincie voor een periode van 25 jaar tegen een rente van 4% een bedrag van € 1,5 miljoen leent en daarnaast nog eens € 0,5 miljoen schenkt. Er zijn dan nog wel meer bedrijven die onder dezelfde condities geholpen kunnen worden.

De heer HARLEMAN wijst erop dat over de besteding van het eerder beschikbaar gestelde bedrag van € 1,8 miljoen een rapport is uitgebracht, dat is goedgekeurd. Dat plan had niets met het voorliggende voorstel te maken.

GroenLinks is tegen steun aan BVO's, maar dit voorstel gaat niet over steun aan de BVO maar over steun aan het stadion Meerdijk.

Het eerste ondernemingsplan is terecht door het college afgewezen.

Over het tweede ondernemingsplan zegt de gemeente Emmen dat het "in voldoende mate aantoonbaar dat het instandhouden van het stadion als multifunctionele publieksvoorziening absoluut tot de mogelijkheden behoort". Het is dus een fantastisch plan! Maar waarom is de conclusie op pagina 31 dan veel minder absoluut?

Er is een plan om een discotheek te maken, maar Interbrew zegt dat uit onderzoek blijkt dat er ter plekke geen plaats is voor een megadiscotheek. Een aantal studenten van de Technische Universiteit Delft hebben bekeken wat er in de praktijk van allerlei stadionplannen terecht komt. Eigenlijk blijkt er niets van terecht te komen. Een stadion is dus niet de trekker om een gebied op te krikken.

Het college stelt voor een lening van € 1,5 miljoen en een gift van € 0,5 miljoen te geven, maar in het ondernemingsplan staat niets over wat er met dit geld gaat gebeuren, terwijl het college in het statenstuk de voorwaarde stelt dat de provinciale bijdrage van vijf ton wordt ingezet voor investeringen die gericht zijn op het multifunctioneel maken en instandhouden van het stadion Meerdijk voor de looptijd van het ondernemingsplan.

De heer SCHAAP merkt op dat de staten bijna maandelijks voorstellen voorgelegd krijgen, waaruit niet valt op te maken of de kozijnen blauw of groen worden. In het collegevoorstel is sprake van een bijdrage, maar er staat niet bij voor welke

lichtmast. Dergelijke detaillering staat nooit in een voorstel van GS.

De heer HOLMAN is het met de heer Harleman eens dat uit het stuk niet kan worden opgemaakt waar het geld heengaat.

De heer HARLEMAN zegt dit wel te weten. In het raadsvoorstel staat op pagina 7 een overzicht van de financiële situatie zoals die in mei was. Uit tabel 5.3 blijkt dat het tekort van €6,3 miljoen van de BVO overgaat naar het stadion Meerdijk. Het totale tekort is uiteindelijk €7,6 miljoen. Nu blijken de leningen en de gift van de provincie Drenthe te worden gebruikt om het tekort van ruim €6 miljoen te dekken. Het geld wordt dus niet gebruikt om het stadion op te knappen, maar om het stadion met een eigen vermogen van €0,5 miljoen opnieuw te laten starten. Daarmee wordt aan de formele voorwaarde van het college niet voldaan.

De heer DIJKS merkt op dat de heer Harleman dan ook duidelijk moet maken dat de tekorten niet met de provinciale bijdrage van €2 miljoen zijn afgedekt, omdat die aanzienlijk hoger zijn.

De heer HARLEMAN wijst erop dat de rest van de gemeente Emmen, van rood-wit en van particulieren komt. Maar uit het staatje waarover hij beschikt blijkt dat het bedrag van de provincie bedoeld is ter dekking van het tekort dat van de BVO overgaat naar de Stadion BV.

Omdat de staten wel twee ton aan het WK gehandicaptten geven, meent spreker dat de provincie ook wel twee ton beschikbaar kan stellen voor het WK jeugdvoetbal. De overige leden van zijn fractie zijn hier echter tegen.

Het college kan op grond van het Treasurystatuut de gelden van de provincie uitzetten teneinde daarmee een zo hoog mogelijk rendement te behalen. Maar soms worden ook leningen verstrekt - als voorbeeld geldt de lening van €7 miljoen aan RTV Drenthe - die een politiek doel dienen. Die leningen vallen niet onder het Treasurystatuut en zijn daarmee geen bevoegdheid van het college. Het college moet de staten dan toestemming vragen.

Waarom leent Emmen vanuit zijn grote reserves zelf geen bedrag van €1,5 miljoen aan de BVO Emmen? Omdat Emmen een omslagrente van 5% hanteert, is het voor die gemeente voordeliger om

bij de provincie te lenen. Als dit geld tegen 3,1% wordt doorgeleend, hoeft Emmen per jaar slechts €33.000,-- daarop toe te leggen.

GroenLinks is er niet voor dat de provincie nu doet wat de gemeente Emmen zelf ook zou kunnen doen. Als Emmen het allemaal niet vertrouwt, moet het ook niet bij de provincie aankloppen. Het college heeft in de vorige statenvergadering eindelijk toegegeven dat zonder reglementswijziging niet zomaar gelden uit de reserve Flexibel beleid mogen worden gehaald. En toch komt het college een maand later met een dergelijk voorstel.

De heer SCHAAP wijst erop in de vorige vergadering dit ruimhartig te hebben toegegeven, maar dat, zoals de heer Looman toen zei, het college desondanks wel moet kunnen werken. Er wordt een reglementswijziging voorbereid en het is dus niet nodig om tot het zover is, de discussie daarover elke keer opnieuw te voeren.

De heer HARLEMAN vond het onbegrijpelijk dat juist de vice-voorzitter van de staten, die toch moet toezien op een juiste toepassing van de regelgeving, zei dat die regelgeving maar even zou moeten worden vergeten. Zolang die regelgeving er is, dient men zich eraan te houden. Komt dit niet uit dan moeten de regels veranderd worden en pas daarna kunnen de nieuwe regels worden toegepast.

De heer LOOMAN vindt het niet juist dat de heer Harleman hem aanspreekt op een andere functie dan die van gewoon statenlid, die hij in de commissie toch heeft. Hij heeft in de vorige vergadering gezegd dat de staten altijd de mogelijkheid hebben om voor een bepaald geval de spelregels die zijzelf hebben opgesteld, niet van toepassing te verklaren.

De heer HARLEMAN zegt dat dit niet kan. Hij neemt dan ook aan dat de heer Looman in het Presidium een heel ander verhaal heeft gehouden dan in de commissie. Eerst moet de regelgeving veranderd worden en pas daarna kunnen de nieuwe regels worden toegepast. Regels die zijn vastgesteld, gelden altijd.

De heer LOOMAN vindt dat een heel rare redenering. Er kunnen toch situaties zijn waarin overeengekomen wordt van de regels af te wijken? GS

moeten de regels van de staten respecteren, maar de staten zelf kunnen hun eigen regels aanpassen.

De heer HARLEMAN erkent dat, maar dan moeten die regels wel eerst worden vastgesteld. Er zijn regels afgesproken en hij verwacht van de commissie dat zij uitspreekt dat het college zich daaraan moet houden.

Mevrouw MULDER is het hier helemaal mee eens.

De heer HARLEMAN zegt dat er nu drie mogelijkheden zijn: het college heeft wat de vorige keer is afgesproken, niet gesnapt, het college heeft de ambtenaren niet in de hand of het college denkt zich alles te kunnen permitteren, omdat het toch wel de steun van de meerderheid heeft.

Spreker verwacht van de commissie dat zij uitspreekt dat het college zich aan de reglementen moet houden.

De heer VEENSTRA zegt na al deze woorden nog niet te hebben gehoord of GroenLinks voor of tegen de gift is.

De heer HARLEMAN vindt het voorstel dusdanig slecht onderbouwd dat hij tegen dit voorstel is.

De heer WENDT zegt het ondernemingsplan in een zwart-witte omlijsting te hebben ontvangen, waarmee het een boekwerkje werd dat bij een rouwplechtigheid niet zou misstaan.

Op pagina 6 van het Ondernemingsplan staat dat Europa eist dat het stadion multifunctioneel gebruikt kan worden en volgens de fractie van de ChristenUnie is het plan daarnaar toegeschreven, zonder ook maar een enkele serieuze onderbouwing.

Van de op pagina 10 gegeven sterke-zwakke-analyse zijn naar de mening van sprekers fractie de sterke punten lege hulzen. Zo is de Prins Bernhardhoeve in Zuidlaren best multifunctioneel te gebruiken.

Of er vraag is naar de op pagina 16 genoemde evenementen op het gebied van sport, muziek en amusement, wordt niet duidelijk.

Op pagina 19 wordt een meerjarenperspectief zonder enige realiteitswaarde voorgeschoteld. Bij de grootschalige evenementen gaat het gewoon om ieder jaar een bedrag van € 15.000,- erbij.

De rekentabellen op de pagina's 22, 23 en 26 zijn eveneens verrassend eenvoudig van aard: geen fluctuaties, gewoon telkens een klein sprongetje vooruit. Een toelichting op de meerjarenbegroting ontbreekt.

Op pagina 29 staat dat als de Voetbal BV niet gezond is, de Stadion BV in gevaar komt. Maar hoe het met de Voetbal BV zal gaan, is niet duidelijk, terwijl de huur van drie ton per jaar ook moeilijk te onderbouwen is.

Op pagina 7 wordt melding gemaakt van de liefde van het bedrijfsleven voor de sport. Maar is dat nu een reden om de BVO extra te financieren?

Op pagina 9 staat dat de BVO een drijfveer is voor het te ontwikkelen Business Plan Meerdijk. Maar in al die jaren is er nog niets meer dan een winkeltje dat shirts en broekjes van de BVO verkoopt en waarvan al sinds 4 mei een van de ruiten vol sterren zit.

De zinsnede op pagina 11 dat is gekozen voor een met "beide benen op de grond" benadering doet de vraag rijzen welke grond wordt bedoeld, de veengrond uit Emmen en omgeving?

Reeds meermalen is aangetoond dat steun aan clubs en stadions een steun zonder einde is. De raad van Emmen kan alvast een enquêtecommissie zich laten warmlopen.

Drenthe moet zuinig zijn met gemeenschapsgeld. Sprekers fractie heeft naast een omroep paleis geen behoefte aan een voetbalpaleis.

Als het om de lening gaat, wil spreker Emmen tegen zichzelf beschermen. Er moet een forse rente worden betaald - dan wel minder dan bij de BNG - en dat bedrag kan niet in de overige sport gestoken worden. De lening wordt overigens op de lange termijn ook vast wel een gift.

Philips Stadskanaal en Philips Hoogeveen sluiten. Dat is droevig, maar de provincie heeft niet de neiging gehad die bedrijven te steunen.

De heer SCHAAP wijst erop dat Philips Hoogeveen voor uitbreiding forse IPR-bijdragen heeft ontvangen. Dat gold voor veel bedrijven, die soms na een X-aantal jaren failliet gingen. Die vergelijking gaat dus niet helemaal op.

De heer WENDT zegt dat de provincie daardoor misschien wijs geworden is. Het ontgaat hem waarom de sector betaald voetbal iedere keer maar weer gemeenschapsgeld krijgt. Zonder kan die sector blijkbaar niet leven.

Als blijkt dat er naar een bepaald product geen vraag is, blijft het trekken aan een dood paard. De ChristenUnie trekt in dit geval niet mee. Het ware goed geweest wanneer dit voorstel ook positieve gevolgen had, zoals de milieuwinst bij de TT. Die positieve gevolgen zijn er ditmaal niet en daarmee houdt het op.

(Schorsing van 16.19 tot 16.35 uur.)

De heer DIJKS wijst erop dat het college bij de bespreking van dit voorstel breed was vertegenwoordigd. Dat was niet voor niets. Het college kan luisteren en tellen en heeft geconstateerd dat het voorliggende voorstel niet op een meerderheid in de staten kan rekenen. Dat politieke feit dwingt het college ertoe het voorstel te heroverwegen. Dit zal gebeuren. Daarbij gaan het dan om drie elementen: de lening, de schenking en de bijdrage aan het WK jeugdvoetbal.

Het college blijft streven naar een finale besluitvorming op 15 december, met name ook vanwege het WK jeugdvoetbal.

Een nieuw voorstel zal de staten tijdig bereiken.

De heer VEENSTRA vindt dit een goed voorstel van het college. Hij wijst erop dat het met name voor het WK jeugdvoetbal van belang is dat de staten in december een besluit nemen. Dat betekent wel dat er snel een nieuw voorstel moet komen en dat tussen nu en 15 december misschien nog wel een commissievergadering moet worden gehouden.

De heer HOLMAN vraagt wie dan met een voorstel moet komen. De fracties van CDA, D66 en ChristenUnie hebben tijdens de schorsing overleg gepleegd en hebben zich afgevraagd of wel op een nieuw voorstel van het college moet worden gewacht. Is het niet beter om het WK jeugdvoetbal te beschouwen als een project dat binnen de richtlijnen van de ASV gesubsidieerd kan worden? De staten kunnen dat zelf regelen en hoeven dan niet af te wachten waar het college mee komt.

De heer VEENSTRA gaat ervan uit dat het college goed kennisgenomen heeft van wat door de staten naar voren is gebracht en dat het met een voorstel komt dat op een meerderheid kan rekenen. Een voorstel van wie dan ook moet wel besproken worden en dat kan het beste in een extra commissievergadering.

De heer HOLMAN wijst erop dat nu keuzes worden gemaakt en dat wel duidelijk is waarom het gaat. Wat is er dan nog te discussiëren?

De heer DIJKS zegt dat de staten uiteindelijk pas in de statenvergadering een besluit nemen en niet in de commissie. Tot de statenvergadering is er nog genoeg tijd om met een nieuw voorstel te komen.

De heer DOHLE stelt vast dat het dualisme voor velen toch nog wel wennen is. Hij wil niet terug naar de situatie waarin collegepartijen en college samen voorstellen in elkaar timmeren, die vervolgens bij hamerslag worden aangenomen. Hij verwacht van de tweede partij van Drenthe toch wel enige verantwoordelijkheid en meedenken. Wat de heer Holman inbrengt, is een van de mogelijkheden en ook andere partijen zijn bereid wel iets te doen. Hij waardeert het positief dat het college die gedachten wil inventariseren en in een pakket wil onderbrengen. Hij voelt ook voor een extra commissievergadering om het nieuwe voorstel te bespreken.

De heer SLUITER vindt het antwoord van het college niet helemaal helder. Onderscheidt het college de drie elementen lening, schenking en WK jeugdvoetbal, geeft het college prioriteit aan het WK jeugdvoetbal en komt het daarover de komende weken met een voorstel? Komen de lening en schenking daar in prioriteit dan achteraan?

Mevrouw DE VRIES vraagt of het college misschien met drie voorstellen komt: een voor de lening, een voor de schenking en een voor het WK.

De heer DIJKS zegt dat het college de drie elementen zal overwegen en pas daarna met voorstellen komt. Over het WK jeugdvoetbal is besluitvorming op korte termijn nodig, maar er moet wel rekening mee worden gehouden dat het WK niet kan worden gehouden in een stadion waarin niet gevoetbald kan worden.

De heer BAAS wijst erop dat het college er wel rekening mee moet houden dat wanneer de drie elementen in een voorstel worden opgenomen en de staten alleen maar voor of tegen kunnen stemmen, zij, ook al zijn zij voor het WK jeugd-

voetbal, toch tegen zullen stemmen. Het college moet dus eigenlijk met drie voorstellen komen.

De heer WIERINGA is dit met de heer Baas eens.

De heer HARLEMAN vraagt degene die met een voorstel komt, wel een andere dekking te zoeken. Gebeurt dat niet dan zal hij tegen het voorstel stemmen.

De heer VAN PIJKEREN is het volledig eens met hetgeen de heer Veenstra zei. Zijn fractie wacht de voorstellen met belangstelling af en hij hoopt dat die op korte termijn komen.

De heer WIERINGA zegt geen antwoord te hebben gehad op zijn vraag naar de verschillen tussen het eerste en het tweede ondernemingsplan.

De VOORZITTER lijkt bespreking daarvan op dit moment niet relevant.

De heer WIERINGA legt zich hierbij neer.

De VOORZITTER concludeert dat het statenstuk is ingetrokken, dat het college en enkele fracties zich gaan beraden op een nieuw voorstel en dat als een nieuw voorstel is verschenen, de commissie zich nog voor de statenvergadering in een extra vergadering zich daarover zal buigen.

(De heer Ter Beek verlaat de vergadering.)

11. Statenstuk 2004-167, Wijziging Legesverordening provincie Drenthe 1998

De VOORZITTER constateert dat de commissie positief adviseert. Hij zal het Presidium voorstellen de status van het stuk te veranderen in A.

12. Statenstuk 2004-168, Ontbinding en vereffening IZR-regeling

De heer WIERINGA vraagt wat er met het voordelig saldo van de provincie Drenthe gaat gebeuren.

De heer LANGENKAMP vraagt wie het stuk gaat ondertekenen.

De heer VAN PIJKEREN lijkt het logisch dat IZR als kleine organisatie geen goede concurrentiepositie kan innemen. Een zo spoedig mogelijke aan-

sluiting bij IZA is een must om de belangen van de verzekerden te kunnen blijven garanderen.

Kan de ontbinding van IZR nog wel voor 31 december 2004 plaatsvinden, als de staten pas op 15 december een besluit nemen? Het is belangrijk dat het allemaal op tijd wordt geregeld, want na 31 december kan er geen sprake meer zijn van overdracht.

De heer DIJKS zegt dat het voordelig saldo is gevormd door de premies van de werknemers. De besteding ervan zal bepaald worden door werkgevers en werknemers. Daarover moeten nog afspraken worden gemaakt.

In de beleidsbrief staat op pagina 1 dat de verklaring dient te worden ondertekend door het orgaan dat bevoegd is te besluiten over de rechtspositieregeling. Dat daar GS zijn genoemd, is een kleine fout, het moeten PS zijn.

Alles wordt in het werk gesteld dat de overdracht voor 1 januari plaatsvindt. Overigens voert IZA nu ook al de regelingen van IZR uit.

De VOORZITTER constateert dat de commissie positief adviseert.

13. Statenstuk 2004-157, 6e wijziging begroting 2004

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie positief adviseert.

(De heer Van Pijkeren verlaat de vergadering.)

14. Brief van GS van 1 september 2004, kenmerk 22/6.1/2004005077, inzake informatieplicht

De heer HARLEMAN constateert ten aanzien van de informatieplicht bij staten en college een verschillend verwachtingspatroon. De staten moeten het college duidelijk maken waarover zij geïnformeerd willen worden. Hijzelf ziet graag dat bij persberichten duidelijk wordt via welk statenstuk iets wordt geregeld en dat bij de junicirculaire en septembercirculaire meteen de voor- en nadelen worden vermeld. Als de andere statenleden die mening delen, moet nog wel afgesproken worden wie het allemaal op papier gaat zetten.

De heer LOOMAN wijst erop dat de Provinciewet eigenlijk glashelder is: GS moeten ervoor zorgen

dat PS alle informatie krijgen die zij voor hun functioneren nodig hebben. In de brief van 1 september perkt het college die plicht wat in door te zeggen dat PS krijgen wat zij naar zijn mening nodig hebben. Als daaraan wordt toegevoegd "dan wel wat de staten naar de mening van PS voor hun functioneren nodig hebben", vindt spreker een uitputtende opsomming, van wat en hoe en wanneer, die ook het gevaar inhoudt dat bepaalde informatie niet komt omdat die niet expliciet is genoemd, niet nodig.

De heer HARLEMAN wijst erop dat het college volgens de algemene regeling ook moet informeren wanneer iets maatschappelijk gaat spelen. Die algemene regeling blijft ook van toepassing als een convenant wordt opgesteld.

De heer LOOMAN blijft gevoelsmatig moeite houden met een extreme specificering. Het is beter wanneer het college zijn verplichting wat ruimhartiger opvat.

De VOORZITTER deelt mee dat de heer Van Pijkeren de vergadering heeft verlaten omdat hij erge last kreeg van zijn ontstoken oog.

De heer SLUITER heeft de indruk dat het college de informatieplicht net zo uitlegt als de heer Looman zojuist heeft geformuleerd.

D66 heeft het idee dat het college naar eer en geweten probeert de staten op een adequaat moment te informeren en als het misgaat, roepen de staten dat wel en is het college altijd bereid de informatie alsnog te verstrekken. Hij ziet dan ook de noodzaak niet in van een discussie hierover of het opstellen van een protocol.

De heer BOMHOF sluit zich bij de opmerkingen van de heer Sluiter aan. Hij heeft op de website nagekeken welke informatie daar allemaal gegeven wordt en wat er nog staat aan te komen en zijn conclusie is dat de informatie uitvoerig is. Soms wordt zelfs tegen de zin van bepaalde instanties heel actief geïnformeerd. De staten hebben volgens spreker geen enkele reden om ontevreden te zijn. De fractie van de VVD heeft geen behoefte aan de voorstellen van GroenLinks.

De heer HOLMAN wijst erop dat de staten voor hun functioneren natuurlijk voor een deel wel afhankelijk zijn van de informatie die zij van GS of

uit het apparaat krijgen. Daarom is het zaak dat het college zijn informatieplicht ruimhartig opvat. De fractie van het CDA verwacht in ieder geval geïnformeerd te worden over alles wat politiek relevant is. Eigenlijk moeten de staten ook niet om die informatie hoeven vragen.

De heer BAAS zegt in het algemeen niet ontevreden te zijn over de informatie. Het enige voorbeeld van onvoldoende informatie was het tot de leeskamer beperken van het businessplan van Groningen Airport Eelde. Hij is wel van mening dat wanneer de staten het college om toezending van een bepaald stuk vragen, zij dit ook moeten krijgen.

De heer WIERINGA zegt dat zijn fractie graag vroegtijdig actief door het college geïnformeerd wil worden. De fractie heeft daarna de gelegenheid de inwoners te raadplegen en kan vervolgens weloverwogen tot een standpunt komen. Drents Belang wil de informatie graag per onderwerp gescheiden in de commissie aangeleverd krijgen. De stukken moeten wel korter en in normaal Nederlands worden geschreven.

Waarom heeft Drents Belang tot op heden, zulks in tegenstelling tot wat in de brief van 1 september staat, nog geen enkele besluitenlijst van het college ontvangen?

De heer HARLEMAN stelt vast dat het idee van een convenant niet breed wordt gedragen. GroenLinks gaat daar dan ook niet verder op door. Hij adviseert de heer Wieringa een e-mailadres te nemen, want dan ontvangt hij de besluitenlijsten van het college zeker.

15. Brief van GS van 13 oktober 2004, kenmerk 42/6.21/2004009195, houdende beantwoording vragen ex artikel 41 RvO van het lid de heer H. Holman, inzake financiële deelname van de Waterleidingmaatschappij Drenthe (WMD) in externe samenwerkingsverbanden

De heer HOLMAN zegt dat met name het korte antwoord op de laatste twee door zijn fractie gestelde vragen aanleiding is wat dieper in de materie te duiken. Er is contact gezocht met de WMD en er zijn websites afgezocht en de op die manier verkregen informatie heeft de fractie beknopt op papier gezet. Het CDA wil een discussie

over de rol van een nutsvoorziening anno 2004 en over de vraag of wat de WMD doet daarin past. Spreker vindt het wat teleurstellend dat de heer Bomhof het standpunt van het college klakkeloos heeft overgenomen.

De heer BOMHOF kondigt aan nog meer kritiek te hebben. Hij verzoekt de heer Holman met zijn oordeel te wachten tot hij heeft gesproken.

(De heer Swierstra verschijnt ter vergadering.)

De heer HOLMAN wijst erop dat in artikel 1 van de statuten van de WMD staat dat het de eerste zorg van de maatschappij is te zorgen voor instandhouding van de drinkwatervoorziening benevens het verrichten van alle werkzaamheden in de ruimste zin van het woord die daarmee verband houden. De WMD is op aarde om water op te pompen, te zuiveren en te distribueren. Om dat te realiseren is in principe een eenvoudige beheersorganisatie voldoende. Maar de organisatie van de WMD is redelijk complex. Er zijn bijna dertig BV's aan de WMD verbonden. Is het volgens de statuten werkelijk nodig al die BV's in de benen te houden, vooral als die BV's ook nog in het buitenland zitten?

De Raad van Commissarissen (RvC) geeft de directie voor 10% van het eigen vermogen, te weten € 3,4 miljoen, de ruimte voor activiteiten in het buitenland. Dat komt neer op € 20,- per aansluiting over een periode van 10 jaar. In die zin is het antwoord van het college correct.

(De heer Harleman verlaat de vergadering.)

De directie is natuurlijk veel tijd kwijt aan het grote aantal BV's en de kosten daarvan zijn niet vermeld. Overtollig personeel wordt op andere projecten gezet onder het motto dat het dan niet ontslagen behoeft te worden. De WMD wordt daarmee een soort van uitzendbureau voor "maatschappelijk ondernemen".

De WMD is in Indonesië begonnen met kennisoverdracht maar moesten daar nu echt tien commerciële BV's worden opgezet? Is er een goede risicoanalyse voorafgegaan aan de activiteiten in Indonesië en op St. Maarten, waar toch vaak sprake is van corruptie en handelwijzen die in Nederland niet vaak voorkomen? De WMD loopt hiermee het risico van imagoschade.

Op grond van informatie van de WMD kan geconcludeerd worden dat per huishouden € 30,- wordt besteed aan maatschappelijk ondernemen in de breedste zin. Het varieert van groene stroom tot hulp in het buitenland, personeelsbeleid en subsidie aan landschapsbeheer, musea en natuurontwikkeling. Maatschappelijk ondernemen is natuurlijk belangrijk, maar bij de manier waarop de WMD dit invult zet het CDA wel vraagtekens.

Het laatste jaar is er meer dan € 1 miljoen verlies geleden op de deelnemingen. Als reden waarom dit verlies is genomen, noemt de WMD "politieke druk".

In reactie op de uitspraak van de heer Swierstra dat er leden van PS zijn die af en toe met een gretige blik naar het kapitaal van de WMD kijken, merkt spreker op dat juist GS bij de Voorjaarsnota 2004 hebben voorgesteld € 500.000,- belasting te heffen bij de WMD. De provincie en de gemeenten zijn ieder voor 50% aandeelhouder. Om de aandeelhouders ten opzichte van elkaar niet te benadelen, wordt overwogen voor te stellen de gemeenten ook maar € 500.000,- per jaar te geven, maar dat is dan toch weer € 6,- per aansluiting.

Terwijl de WMD met een kleine organisatie toe zou kunnen, is er nu een heel grote organisatie. Er is een leuke winkel van gemaakt en de RvC heeft veel ruimte gegeven.

Het CDA wil een discussie over wat in de huidige tijd, waarin iedereen de broekriem aan moet halen, van een nutsbedrijf mag worden verwacht. Het CDA is van mening dat terughoudend moet worden gehandeld bij het besteden van geld van de Drentse burger.

Het bedrag van € 40,- waarvan in de pers sprake was, is uit de volgende elementen opgebouwd: € 30,- uit maatschappelijk ondernemen, € 6,- belasting van de gemeenten en verliezen op deelneming enkele euro's.

De kosten voor personeel, afschrijvingen en overige bedrijfskosten belopen in totaal ruim € 20 miljoen per jaar. Als de organisatie 15% te groot is, gaat het altijd nog om € 15,- per aansluiting. Als het niet doorberekenen van de overhead er ook nog bij wordt geteld, is de uitkomst van de optelsom al gauw zo'n € 60,-.

De fractie van het CDA heeft het gevoel dat een discussie over de noodzaak van al die zaken werkelijk nodig is. Zorgelijk is wel dat de directeur van de WMD zegt dat een statenlid dat vragen hier-

over stelt, dom en een journalist die daarover schrijft, gek is.

Het lijkt het CDA de moeite waard een publieke discussie over deze publieke zaak aan te gaan.

De heer LOOMAN dankt het CDA voor een kijkje in hun keuken.

Het CDA heeft vragen aan het college gesteld, daarop een antwoord gekregen en wil vervolgens aan de hand van een door de fractie zelf opgestelde notitie in de commissie daarop terugkomen. In die notitie komen vragen aan de orde, waarop het CDA zelf een antwoord geeft. Zo blijkt in heel Nederland de waterprijs de afgelopen jaren 300% te zijn gestegen en blijkt de WMD het in vergelijking met andere bedrijven voortreffelijk te doen. Die informatie heeft de PvdA voor kennisgeving aangenomen. Maar toen ineens de "kerstboom van allerlei BV'tjes" ten tonele verscheen, werd de notitie wat tendentius.

De WMD is al enkele jaren bezig met maatschappelijk ondernemen en wat de PvdA betreft gaat de WMD daarmee door. Het is moeilijk opereren in ontwikkelingslanden, maar de WMD moet doorgaan met het delen van haar kennis. Maar waarom is het nodig te participeren in het golfterrein bij Assen en te participeren in het onderhoud daarvan om vervolgens dit onderhoud onder te brengen bij Alescon?

Spreker heeft getracht te achterhalen hoe het CDA erbij komt dat alle activiteiten van de WMD per aansluiting € 40,-- extra kosten, maar kwam niet verder dan een bedrag van € 1,50, toch een verschil van 2.666%.

De WMD levert een goed product tegen een goede prijs. Het bedrijf doet het goed en ontplooit activiteiten die de warme steun van de fractie van de PvdA hebben.

De heer BOMHOF wijst erop dat alle activiteiten van de WMD heel goed passen onder wat in artikel 2 van de statuten staat. Dit is dan tevens het antwoord op de brief van 11 november van het CDA.

De daaropvolgende brief van 22 november is suggestief en tendentius.

De heer Holman moet toch weten dat, om risico's te spreiden, voor een nieuwe activiteit het beste een BV kan worden opgericht. Dat is een heel zorgvuldige manier om de financiën op orde te brengen en te houden. De insinuatie dat de WMD maar wat doet, is onterecht.

De heer HOLMAN begrijpt heel goed dat aan het oprichten van allerlei BV's juridische argumenten ten grondslag liggen, maar aan al die BV's hangen bedrijfjes die van alles doen en het is nu de vraag óf de WMD dat wel allemaal moet doen.

De heer BOMHOF wijst erop dat het niet veel met juridisch maar alles met financieel en goed zaken doen te maken heeft. De WMD wil gewoon met haar investeringen zo weinig mogelijk risico lopen. Als de WMD al haar activiteiten in een NV onderbrengt, kan bij het mislukken van één activiteit de hele NV eraan gaan.

De heer HOLMAN zegt dat het erom gaat of de WMD wel dertig activiteiten moet hebben.

De heer BOMHOF vindt het vreselijk wat de heer Holman opmerkte over de corruptie in landen waar de WMD activiteiten ontplooit. Dergelijke opmerkingen zijn desastreus voor de exportpositie van Nederland. Maar juist vanwege de corruptie spreidt de WMD de risico's; daarom richt het steeds een aparte BV op.

De heer HOLMAN vindt dat terecht. De vraag is alleen of voorafgaand aan investeringen in het buitenland wel een voldoende risicoanalyse is gemaakt.

De heer BOMHOF wijst erop dat die activiteiten in een BV worden ondergebracht en dat daarom geen risicoanalyse nodig is. Als het dan eens misgaat - bij de WMD is het slecht een keer misgegaan, namelijk op Sulawesi - gaat alleen die BV kapot.

Spreker vraagt zich af hoe de heer Holman aan het bedrag van € 5,-- verlies over drie jaar komt. Volgens de WMD gaat het hierbij om afschrijvingen op geactiveerde investeringen, maar er is pas sprake van verlies als het bedrijf ter ziele gaat of wanneer aan het eind van een bepaalde periode op bepaalde activiteiten een negatief saldo is geboekt.

De heer HOLMAN zegt dit bedrag uit de geconsolideerde jaarrekening te hebben gehaald. Op een aantal BV's wordt verlies geleden.

De heer BOMHOF vindt dit onvoldoende bewijs. Zijn informatie van de WMD wijst helemaal niet op dergelijke bedragen.

De heer Holman stelt dat de kostenstijging bij de WMD de laatste twee jaar tweemaal zo hoog was als bij de andere waterleidingbedrijven en hij brengt die stijging in verband met de buitenlandse activiteiten. Maar enig bewijs heeft hij niet. In de afgelopen zeven jaar is er wel een efficiencywinst geweest van 40%. Waarom wordt dat daar niet meteen bij vermeld?

De heer Holman zegt wel begrip te hebben voor het maatschappelijk ondernemen van de WMD, maar hij wijst er tegelijkertijd ook op dat de primaire taak van de WMD is te zorgen voor een ongestoorde watervoorziening in Drenthe. De WMD ontplooit al vanaf 1997 maatschappelijke activiteiten. Bij de bespreking van de Nota buitenland en bij de noodhulp aan de Molukken hebben de staten hierover nog gesproken en dus hebben PS dit al die tijd geweten. PS hadden GS kunnen instrueren door op de aandeelhoudersvergadering duidelijk te maken dat zij dit helemaal niet willen.

De heer HOLMAN zegt juist te willen discussiëren over alles waarmee de WMD zich bezighoudt. Moeten wel tien mensen op de loonlijst van de WMD staan die zich bezighouden met landschapsbeheer? Moet die maatschappij wel een museum steunen? Moet die maatschappij deelnemen in een BV om water uit Anloo te promoten?

De heer BOMHOF merkt op dat als de heer Holman hierover wil discussiëren, hij met een goed onderbouwd voorstel moet komen. De brieven zitten vol insinuaties en niet onderbouwde en tendentieuze voorstellen en wijzen niet in de richting van een verzoek om een open discussie. Zo heeft hij van de WMD vernomen dat het Museum De Buitenplaats en de Stichting "Het Drentse Landschap" een bijdrage krijgen uit het zeer beperkte sponsoringbudget. Zo doet de Gasunie het ook. Het gaat dus niet om subsidies. Die sponsorgelden worden door de RvC gecontroleerd en er wordt op de aandeelhoudersvergadering over gerapporteerd. PS hebben daar tot nu toe nooit op gereageerd.

De heer Holman moet zijn informatie beter verifiëren, zijn uitlatingen beter onderbouwen en die ook in het juiste verband plaatsen. Alleen dan kan een goede discussie plaatsvinden. Nu blijft spreker bij zijn kwalificaties suggestief, tendentieus en getuigen van veel stemmingmakerij.

De heer LANGENKAMP heeft het idee dat het allemaal uitdraait op een welles-nietes-spelletje. Het gaat uiteindelijk om de kaders waarbinnen PS iets over deze kwestie te zeggen hebben.

Als het CDA meent dat aan het maatschappelijk ondernemen ook een grens zit dan heeft het gelijk, maar als die fractie daarover wil discussiëren dan moet zij het anders brengen. GroenLinks was heel blij met de noodhulp aan de Molukken. Het CDA heeft veel uitgezocht en via de pers is er heel veel overheen gekomen, maar het punt is dat niet duidelijk is hoe het bijvoorbeeld kan dat mensen van de WMD via, via, via op de golfbaan aan het grasmaaien zijn. Spreker wil eerst het antwoord van het college horen voor hij met een oordeel komt. Maar het CDA heeft volstrekt terecht een aantal dingen uitgezocht en met de vragen van die fractie moet respectvol worden omgegaan.

De heer BAAS kan zich bij het overgrote deel van de inbreng van de heren Looman en Bomhof aansluiten. Hij vindt het jammer dat het verhaal van het CDA, waarin best een paar goede vragen voorkomen, de suggestie in zich heeft dat het allemaal wat stinkt. De integriteit van de WMD staat daarmee ter discussie, terwijl uit de stukken helemaal niet blijkt dat de WMD in troebel water vist.

Sprekers fractie is juist heel blij met bedrijven die oog hebben voor maatschappelijk ondernemen in landen waar schoon water over het algemeen een zeldzaamheid is. Het is fantastisch dat de WMD dat doet en dat het tarief daar nauwelijks door stijgt. Het is jammer dat het CDA juist op deze manier de zaak naar voren heeft gebracht.

De heer SLUITER stelt vast dat het CDA in de staten een discussie wil over de rol en in het bijzonder over de grenzen van het maatschappelijk ondernemen van een nutsbedrijf, en dit alles in relatie tot de kosten hiervan voor consumenten die geen keus hebben. Een discussie daarover is op zichzelf legitiem.

Maar vervolgens wordt de WMD min of meer aselekt op de korrel genomen en daarbij ontbreekt het weerwoord van die onderneming. Pas als dit weerwoord er is, kan een goede discussie plaatsvinden. Hij vreest dat de heer Swierstra alle cijfers die door het CDA zijn ingebracht, in een geweldig tempo gaat weerleggen en dat de staten dan uit-

eindelijk helemaal niets met deze bespreking zijn opgeschoten.

De heer HOLMAN zegt dat het CDA juist daarom zelf bij de WMD informatie heeft ingewonnen. Het gaat dus om informatie uit de eerste hand.

De heer BOMHOF stelt vast dat het CDA dan op het punt van de subsidiëring van het Museum De Buitenplaats en de Stichting "Het Drents Landschap" niet goed heeft geluisterd. Daarbij gaat het om sponsoring.

De heer HOLMAN is het met de heer Sluiter eens dat het weinig zin heeft een discussie over alle cijfers aan te gaan.

De heer LOOMAN wijst erop dat het CDA zo'n discussie dan over zichzelf heeft afgeroepen. De laatste dagen is bij de Drentse burger het beeld ontstaan dat zij per jaar € 40,- te veel betalen voor hun drinkwater. Dat die suggestie is gewekt, neemt hij het CDA zeer kwalijk. Natuurlijk kan best een discussie over maatschappelijk ondernemen worden gehouden, maar het CDA had deze hele kwestie op een andere manier aan de vork moeten steken.

De heer SLUITER vindt dit een goede samenvatting. Een discussie over de grenzen van het maatschappelijk ondernemen bij nutsbedrijven en in hoeverre die vorm van ondernemen in de tarieven mag doorwerken, is prima, maar nu wordt vanuit de losse heup op de WMD geschoten en daarmee wordt die algemene discussie belast.

(De heer Wendt verlaat de vergadering.)

De heer HOLMAN wijst erop dat in de krant de discussie op een voor de lezer begrijpelijke manier wordt samengevat. De discussie gaat over de vraag wat de staten van zo'n bedrijf verwachten. De vraag of het allemaal te duur is, is daar een afgeleide van. Het gaat erom of de WMD een NV moet zijn met zoveel BV's onder zich.

De heer BOMHOF vindt dit een andere benadering dan die waarin wordt gesproken over "een grote kerstboom van allerlei BV'tjes". De heer Holman zegt het nu keurig: hij weet het niet, hij stelt een vraag en hij wil een antwoord. Dát is een goede insteek voor een discussie.

De heer HOLMAN zegt dat zijn fractie die kerstboom heeft bekeken en zich heeft afgevraagd of er werkelijk 30 BV's nodig zijn. Het CDA is van mening dat de WMD geen 30 BV's nodig heeft om haar taak uit te voeren. Al die BV's gaan de taak van de WMD verre te buiten.

De heer BOMHOF zegt dat deze stelling niet met gegevens wordt onderbouwd. De VVD wil best de gevraagde discussie aangaan, maar vindt wat nu is gebeurd daarvoor een heel slechte start.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN hoort toch wel graag het antwoord op de vragen van het CDA. Daaraan kan de discussie gekoppeld worden of semi-overheidsinstellingen zich wel bezig moeten houden met branchevreemde activiteiten. Bij de activiteiten in Indonesië kan de OPD zich nog wel iets voorstellen, maar dat geldt niet voor De Buitenplaats en de golfbaan. Het gaat om geld van consumenten, waarmee bedrijfsmatige activiteiten op het gebied van water moeten worden ontwikkeld.

De heer WIERINGA wijst erop in de commissievergadering van 8 oktober 2003 gevraagd te hebben naar doel en nut van het opzetten door de WMD van een waterproject op Ambon. Daalt hierdoor voor de Drentse burgers de prijs van het water? Kan het college inzicht geven in de cijfers van dat project?

Nu blijkt dat dit en andere projecten de burgers van Drenthe alleen maar geld hebben gekost. Drents Belang is daarom benieuwd naar het antwoord van het college op de vele vragen van het CDA.

Waarom heeft het college niet ingegrepen bij de WMD? Welke stappen gaat het college ondernemen om de geldverspilling bij de WMD, die ten koste gaat van de Drentse burgers, zo snel mogelijk te doen stoppen?

De VOORZITTER verzoekt de heer Swierstra de directe vragen aan het college kort te beantwoorden.

De heer SWIERSTRA zegt niet aan dit verzoek te kunnen voldoen. Wanneer de staten het niet op prijs stellen om van het college, dat nu ter verantwoording is geroepen, een antwoord te krijgen, moeten zij dat nu zeggen.

Er is na alle publiciteit ook alle aanleiding voor het college om nu een duidelijk signaal af te geven. Er

is zoveel over dit belangrijke thema gezegd, dat het college het zich niet wenst te permitteren dit allemaal onbesproken te laten.

De WMD is een NV van de provincie, waarin op grond van de Provinciewet het college van GS de aandeelhoudersbevoegdheid heeft uit te voeren. Dat betekent dat er in geen geval sprake is van een rechtstreekse verantwoordelijkheid van de directie van de WMD aan statenleden.

Het college bepaalt wie de commissaris van overheidswegen wordt om het collegebeleid in de WMD en vervolgens als lid van de RvC het bedrijfsbelang te vertegenwoordigen. Daarnaast kunnen de staten controleren hoe het college binnen de door de staten gestelde kaders zijn aandeelhoudersverantwoordelijkheid uitoefent.

Die kaderstelling staat nooit als zodanig op de agenda. Dat is ook logisch, want het gaat daarbij om een politiek en niet om een bureaucratisch proces. Die kaderstelling vindt plaats bij de vaststelling van het POP en bouwen in waterwin-gebieden en bij de bespreking van de Breevenen en het subsidiëren van activiteiten in Indonesië in de vorm van noodhulp. Maar ook bij de bespreking van de Nota buitenland is gesproken over de medeverantwoordelijkheid van de provinciale overheid op het punt van ontwikkelingssamenwerking. De provincie heeft op dit punt een beperkte taak, maar de provincie kan wel een bijdrage leveren aan de activiteiten van de WMD.

De heer Holman brengt het nu allemaal heel vriendelijk, maar er zit niet voor niets een groot aantal medewerkers van de WMD op de publieke tribune. Zij zijn gestoken door de artikelen in de krant, die het gevolg zijn van de zogenaamd vriendelijke en algemene benadering van het CDA. Wanneer de heer Holman een zo grote broek aantrekt als hij tegenover de pers heeft gedaan met allerlei citaten en kwalificaties over de WMD, de directie en de RvC dan moet hij ook nu een grote vent zijn en al die uitspraken waarmaken.

De tendens van het verhaal van de heer Holman is dat de WMD een volstrekt onverantwoord beleid voert, dat het college van GS niet de kaders stelt die gesteld moeten worden en dat de RvC geen knip voor de neus waard is. Dát is de teneur.

De heer HOLMAN zegt dat dit de interpretatie van de heer Swierstra is.

De heer SWIERSTRA heeft de indruk de heer Sluiter geen dienst te bewijzen wanneer hij alle artikelen nog eens voorleest.

Er is nu alle reden om het door de heer Holman opgeroepen beeld scherp tegen te spreken. De heer Holman doet het voorkomen alsof hij er na veel spitwerk in geslaagd is om alle mogelijke betwistbare informatie boven tafel te krijgen.

De heer HOLMAN zegt dat het daar helemaal niet om gaat.

De heer SWIERSTRA bestrijdt dat. De WMD heeft op alle mogelijke manier en te allen tijde zeer veel informatie aan iedereen verstrekt. Nog zeer onlangs zijn de staten uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst, maar de commissie heeft daar kennelijk niet op kunnen wachten. Tijdens die bijeenkomst hadden de vele technische vragen beantwoord kunnen worden. Ook op de aandeelhoudersvergaderingen die altijd openbaar zijn, worden vaak vragen beantwoord. Zo is deze middag nog een aandeelhoudersvergadering gehouden, waarop zonder een stem tegen het financiële plan voor het komende jaar is goedgekeurd en alle aanwezigen met instemming hebben gereageerd op de toelichting op de buitenlandse en zogenaamde niet-corebusinessactiviteiten. De gegevens die door de statisticus van het CDA zijn aangeleverd, kloppen wel, maar die gegevens hebben geen betekenis als zij niet geïnterpreteerd worden.

Wanneer rekening wordt gehouden met de belasting en een aantal autonome activiteiten als het overnemen van de waterleidingsbedrijven in Coevorden en Hoogeveen, waarbij de WMD met achterstallige investeringen is geconfronteerd, milieuactiviteiten en bestrijdingsmiddelenbeleid dan is de uitkomst dat de prijsstijging over de afgelopen 20 jaar gemiddeld slechts 1,97% was. De WMD is daarmee aanzienlijk beneden de inflatie gebleven.

(De heer Veenstra verlaat de vergadering.)

De tariefstijging van 2% waartoe hedenmiddag is besloten, is beneden het inflatiepercentage en is alleen maar mogelijk omdat de WMD de afgelopen jaren heeft bezuinigd en zeer efficiënt heeft gewerkt. De productiviteit bij de WMD is op dit moment even groot als die bij de best scorende onderneming, zo blijkt uit de benchmark.

Het kleine bedrijf heeft de afgelopen tijd nog eens 10% op personeel bespaard. Overigens hebben de staten nadrukkelijk gekozen voor een eigen waterleidingbedrijf om daarmee ook de functie voor het omgevingsbeleid waar te kunnen maken en de kosten daarvoor kunnen de WMD niet aangewreven worden.

De heer HOLMAN zegt met dit verhaal wel wat moeite te hebben, omdat nu wordt gesuggereerd dat het CDA met het noemen van de trends en statistieken iets wilde beweren. De kern van de discussie is wat de taak van de WMD is.

De heer SWIERSTRA zegt daarop nog te komen, maar eerst de suggesties te willen demonteren dat de Drentse burger te veel voor zijn drinkwater betaalt, dat de WMD verkeerd omgaat met maatschappelijk ondernemen en dat het college van GS en de RvC niet op de juiste wijze omgaan met de door de staten gestelde kaders.

De heer HOLMAN constateert dat de heer Swierstra daar allemaal niet eens over wil praten. De heer Swierstra gaat er bij voorbaat van uit dat hij gelijk heeft. Hij is gewoon niet gediend van alle vragen over het aantal BV's en de manier van maatschappelijk ondernemen.

De heer SWIERSTRA zegt dat wanneer de heer Holman een open discussie wilde, hij naar aanleiding van het antwoord op zijn schriftelijke vragen nadere vragen had kunnen stellen en vragen aan de commissie had kunnen voorleggen. Maar nog voor hij informatie bij de WMD inwon, heeft de heer Holman contact gehad met de pers en heeft hij op 13 november zijn conclusies en tendenties naar voren gebracht.

De heer HOLMAN zegt een onderbouwing te hebben gegeven in een openbaar stuk.

De heer SWIERSTRA erkent dat noch de heer Holman noch de journalist verantwoordelijk is voor de kop boven het artikel "Drenten betalen te veel voor water". De heer Holman is echter wel verantwoordelijk voor het suggereren dat de Drenten ieder jaar € 40,- te veel voor hun drinkwater betalen. Die suggestie is in flagrante strijd met de feiten en staat absoluut haaks op de suggestie dat het om een kaderstellende discussie gaat. Die discussie wil spreker altijd aangaan.

De heer HOLMAN zegt zijn verhaal begonnen te zijn met te zeggen dat de discussie moet gaan over de taak en de bevoegdheid en over wat wel en wat niet moet worden gedaan. Daarover verschillen de heer Swierstra en het CDA van mening. De heer Swierstra blijft bij de ruime taakopvatting, die het CDA niet meer van deze tijd vindt. Het bedrag van € 40,- is de uitkomst van een heel genuanceerd verhaal. Daaraan ligt een opsomming van kosten ten grondslag, waarvan het CDA zich afvraagt of die wel gemaakt moeten worden om de Drentse burger goed drinkwater te verschaffen. Het gaat niet om het precieze bedrag, maar over een behoorlijk deel van de kosten is wel een discussie mogelijk. Het CDA heeft de indruk dat het water niet zo duur hoeft te zijn als het nu is. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota heeft het CDA daar ook al op gewezen. Gelet op het minimale beleid moet ook deze post kritisch bekeken worden.

De heer SWIERSTRA merkt op dat de heer Holman nu weer doet wat hem vandaag steeds wordt verweten: hij poneert stellingen en trekt conclusies en neemt politieke standpunten in terwijl de discussie over de feiten nog niet is gevoerd. Wat in de krant is gekomen is iets heel anders dan de wens om een open discussie op basis van een bepaalde vraagstelling. De heer Holman draait nu achter zijn verhaal weg.

De heer HOLMAN zegt dat hier geen sprake van is.

De heer SWIERSTRA constateert dat de heer Holman dan conclusies trekt zonder de antwoorden te hebben gehoord.

De heer HOLMAN wijst erop dat wanneer een aantal zaken achterwege was gebleven, het verlies in deelnemingen kleiner zou zijn geweest. Het CDA deelt niet de interpretatie die het college aan het begrip maatschappelijk ondernemen geeft. Kennisoverdracht om de bevolking van Indonesië te helpen, is prima, maar op de vraag waarom de WMD op St. Maarten of in Afrika een project opstart, komt geen helder antwoord.

De heer SWIERSTRA zegt dat de WMD die heldere antwoorden heeft gegeven. Hij kan die antwoorden alleen maar herhalen. Als de heer Holman daarna nog van mening is dat het alle-

maal veel goedkoper kan, verzoekt spreker de staten daarover een uitspraak te doen. De suggestie dat bij het achterwege blijven van die activiteiten het tarief aanmerkelijk lager zou zijn, is ten enenmale onjuist.

De heer HOLMAN merkt op dat het de keuze van de WMD en de toezichthouders is om op St. Maarten en in Afrika met iets te beginnen. Het is het recht van de staten om te menen dat de WMD in die gebieden niets te zoeken heeft.

De heer SWIERSTRA erkent dit.

De heer HOLMAN zegt dat hem dit nu juist verweeten wordt.

De heer SWIERSTRA zegt dat hij de heer Holman diens conclusie verwijt dat de optelsom van alle activiteiten leidt tot een hoger drinkwatertarief. Het is het goed recht van het CDA te menen dat bepaalde activiteiten niet onder maatschappelijk ondernemen vallen, al vindt hij het vreemd dat juist het CDA, dat het rentmeesterschap altijd hoog in het vaandel heeft, die activiteiten ter discussie stelt.

De heer HOLMAN heeft er geen zin in op deze manier verder te discussiëren.

De heer SWIERSTRA wil nog wel even duidelijk maken waarom de WMD bepaalde activiteiten onderneemt en wat de invloed daarvan is op de prijs van het drinkwater.

De heer HOLMAN hoeft dit helemaal niet te horen. Het gaat om de fundamentele vraag of die activiteiten moeten plaatsvinden. Het CDA vindt van niet en het college meent van wel; op dat punt is er een keihard verschil van mening.

De heer SWIERSTRA merkt op dat dit op een trendbreuk met het verleden wijst, want alle activiteiten zijn tot nu toe of door de staten toegestaan of zelfs nadrukkelijk bepleit.

De heer HOLMAN wijst erop dat vier jaar geleden toen voor het laatst over Indonesië werd gesproken, er sprake was van kennisoverdracht en beperkte activiteiten.

De heer SWIERSTRA zegt dat nog veel korter geleden over Indonesië is gesproken. Daarbij is steeds de expliciete taakopvatting van de WMD aan de orde geweest, waarom de activiteiten gebeuren en wat die kosten.

De heer HOLMAN stelt vast dat het duidelijk is dat het college en het CDA een fundamenteel andere opvatting hebben over de taken van een nutsbedrijf. Bij bepaalde taken die de WMD voor zichzelf ziet, zet het CDA vraagtekens, maar het college wil daarover kennelijk geen discussie aangaan.

De heer LOOMAN heeft het gevoel dat de hele discussie nergens meer toe gaat leiden. De wijze waarop de discussie is aangezwengeld heeft niet de instemming van het overgrote deel van de commissie. Er is verkeerde beeldvorming ontstaan en de berichtgeving in de pers was verkeerd. Dat laat onverlet dat de commissie best eens wil spreken over de vraag waar maatschappelijk ondernemen begint en eindigt.

De heer DOHLE is het hiermee volledig eens. Maar als wordt gesuggereerd dat het met de WMD niet goed zit, heeft de Drentse burger recht op een weerwoord van de staten. De meerderheid van de commissie deelt de indruk van het CDA niet.

De heer HOLMAN nodigt de fracties uit zich nog eens in een aantal zaken te verdiepen en zich daarbij af te vragen of het daarbij werkelijk om een taak van een nutsbedrijf gaat.

De heer SWIERSTRA wil graag enkele vragen beantwoorden en hiermee input geven voor een eventuele nog volgende discussie.

De heer SLUITER heeft de indruk dat de heer Looman een ordevoorstel deed.

De VOORZITTER bevestigt die indruk. Desondanks wil hij de heer Swierstra nog de gelegenheid geven om in enkele zinnen zijn verhaal af te maken.

De heer SWIERSTRA zegt dat de zojuist verschenen benchmark drinkwaterbedrijven voor iedereen beschikbaar is.

De WMD kan uitvoerig toelichten hoe het drinkwatertarief is opgebouwd en hoe het met alle activiteiten zit.

Het college heeft de opvatting dat in het kader van duurzaam ondernemen een waterleidingbedrijf een aantal taken heeft. Een waterleidingmaatschappij is namelijk een publiek nutsbedrijf. Het bedrijf is ook van belang voor het omgevingsbeleid: het geeft geld aan het gietwaterproject voor de glastuinbouw in de omgeving van Emmen en sluit convenanten met de NLTO over de bescherming van het grondwater.

Alle kosten van die activiteiten leiden uiteindelijk tot een stijging van de prijs per m³ met anderhalve cent. Ook al leiden alle buitenlandse activiteiten tot verlies dan nog zal het tarief niet stijgen.

De heer HOLMAN heeft de indruk dat hij vanaf Mars een redenering opzet die door iemand vanaf Venus wordt beantwoord.

De heer LOOMAN wijst erop dat de rest van de commissie gewoon met beide benen op de aarde staat.

De heer HOLMAN steunt het ordevoorstel van de heer Looman.

De VOORZITTER vraagt of de heer Holman met een voorzet voor een algemene discussie over dit onderwerp komt.

De heer HOLMAN lijkt het goed dat iedereen de bijeenkomst waarop de WMD uitleg zal geven, gaat bijwonen. Op grond van de dan verkregen gegevens kunnen de staten vervolgens discussiëren over wat zij taken van een nutsbedrijf vinden.

De VOORZITTER constateert dat de commissie zich in dit voorstel kan vinden.

17. Sluiting

De VOORZITTER dankt alle aanwezigen voor hun inbreng. Hij wijst erop dat de leden voor de extra commissievergadering nog informatie ontvangen en sluit vervolgens om 18.04 uur de vergadering.

TOEZEGGING

Gedaan in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie gehouden op 24 november 2004 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 5 De heer TER BEEK geeft aan dat de staten een kopie kunnen krijgen van de jaarlijkse rapportage aan de minister van BZK over de toetsing van de rampenplannen van de 12 Drentse gemeenten.
- 5 De heer TER BEEK zegt toe eind 2005 met een vervolgnotitie OOV te komen.